REGD. NO. A. 40 విడి ప్రతి 0-3-0 శుక్రవారం 26-6-59

జమీన్ రైతు

సంపుటి 31 : సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు : సంపాదకుడు :: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 26

హైదరాబాద్ లేఖ

*** మా విలేకరి ***

స్వతంత్రపార్టీ- సోషలిష్టు డెమొక్రటిక్‌పార్టీ వైఖరి- ఎంత వేగంగా ఏకమైనారో, అంత త్వరగా విడిపోతారా?

రాజగోపాలచారి, మసాని ప్రభృతుల నాయకత్వాన అవతరిస్తున్న స్వతంత్రపార్టీ ప్రభావం ఆంధ్ర రాజకీయాలపై ఈవిధంగా వుంటుందని ఇప్పుడే చెప్పబూనడం సాహసమే అవుతుంది. కాని యిందువల్ల దేశమంతటావలెనే యిక్కడకూడా రాజకీయ భావాలు నిర్దుష్టత, విస్పష్టత పొందుతాయని నిస్సంశయంగా చెప్పవచ్చునని రాజధానిలో రాజకీయంగా విజ్ఞులైన వారభిప్రాయ పడుతున్నారు.

పించనుదార్లు, కాటికి కాళ్ళుచాచుకొని కూర్చున్నవారు క్రొత్తపార్టీలను పెట్టి సాధించేదేమీ ఉండదనే అభిప్రాయాన్ని ముఖ్యమంత్రి వెలిబుచ్చినసంగతి అందరికీ తెలిసిందే. సాధారణ కాంగ్రెసు నాయకుల అభిప్రాయం ఇలాగే ఉంటుంది. కొన్ని దశాబ్దాలనుంచి ఆంధ్రప్రజలు కాంగ్రెసుపట్ల భక్తివిశ్వాసాలు వ్యక్తపరుస్తూ వస్తున్నారు. మరికొంత కాలం ఈ స్థితిలో మార్పు ఉండదనడానికి కొత్తపేట ఎన్నిక ఫలితాన్ని కొంతవరకు నిదర్శనంగా తీసుకోవచ్చును. అయినా ఇష్టమున్నా లేకపోయినా కాంగ్రెసుద్వారానో ఏ ఇతర పార్టీద్వారానో సోషలిజమునే వరించవలసిన అవసరం ఇక ప్రజలకు ఉండదు. కాంగ్రెసులో కూడా చాలామందికి వ్యవసాయ సంస్కరణల గురించిన నాగపూరు తీర్మానములో విశ్వాసంలేదు. వీరిలో కొందరు కేవలం అవకాశవాదులై అధికారంలో పాలుకోసం కాంగ్రెసునే అంటిపెట్టుకొని ఉన్నప్పటికీ, అలాంటి అవసరంలేనివారు తమ ప్రయోజనాల సంరక్షణకోసం కాంగ్రెసు అనే ముసుగును తొలగించి బహిరంగముగా పోటుబడవచ్చును.

ఆచార్య రంగాగారు వెల్లడించినట్టు ఆయనతోపాటు అయిదుగురో-ఆరుగురో ఆంధ్ర కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు కాంగ్రెసునుంచి వైదొలగవచ్చును. ఇది అందరూ ఆశించినదే. కాని ఈ స్వతంత్రపార్టీ నిర్మాణం ఒక ఆరు మాసాలు ముందుగా జరిగినట్టయితే, ప్రస్తుతం డెమొక్రటిక్ పార్టీలోచేరి తద్వారా సోషలిష్టు డెమొక్రటిక్ పక్షంగా విలీనమైన వారిలో చాలామంది మరోవిధంగా ప్రవర్తించేవారేమో. డెమొక్రటిక్ పార్టీ నాయకులైన లచ్చన్న, డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగార్లకు ఆచార్య రంగా గురువు లచ్చన్నగారు స్వభావసిద్ధంగా తీవ్రవాదులు. వారిని వదిలేస్తే మిగిలిన డెమొక్రాట్లలో పూర్వపు కృషికర్‌లోక్‌పార్టీకి చెందినవారు, అలాంటి మనోభావాలు కల వారు పలువురు వున్నారు.

నిజానికి ఈ సోషలిస్టులు డెమొక్రాట్‌లు ఎంత వేగంగా ఏకమైనారో అంత వేగంగానే విడిపోయే సూచనలు కనబడుతున్నాయని ఇక్కడ కొందరు చెబుతున్నారు. "తెనాలి సమ్మేళనంలో డెమొక్రటిక్ నాయకులు చేసిన ప్రసంగాలు చూస్తే వారు సోషలిష్టులతో చేతులు కలిపినప్పటికీ వారి మనస్సంతా కన్సర్వేటివ్ పార్టీ అయిన స్వతంత్రపార్టీపైనే ఉన్నదని స్పష్టమవుతుంది" అని కొందరు ఇక్కడ స్పష్టంగా నమ్ముతున్నారు.

సోషలిష్టు నాయకులైన పి. వి. జి. గారు తెనాలి సమ్మేళనానికి ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ "స్వతంత్రపార్టీ కన్సర్వేటివ్ పార్టీ కనుక ప్రస్తుత సామాజిక వ్యవస్థలో ఎలాంటిమార్పు చేయకుండా యధాతథంగా వుంచాలని కోరుతుంది. కాబట్టి అది కాంగ్రెసుకు ప్రత్యామ్నాయపార్టీ కాజాలదు" అని అన్నారు. సమ్మేళనానికి అధ్యక్షత వహించిన డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు అమ్మదాబాదులో స్వతంత్రపార్టీమహాసభ అనంతరం ఆపార్టీతో తాము సన్నిహిత సంబంధాన్ని నెలకొల్పుకోవచ్చునని చెప్పారు. ఈ రెండు అభిప్రాయాలలో ప్రధానమైన విభేదం కనబడుతున్నది.

కాబట్టి సాంకేతికమైన సోషలిష్టు డెమొక్రటిక్‌పార్టీలో కొందరు చీలి స్వతంత్ర పార్టీలో చేరవచ్చునని కొన్ని వర్గాలు, ముఖ్యంగా కాంగ్రెసువర్గాలు ఇక్కడ భావిస్తున్నాయి. పత్రికలలో వెలువడిన ప్రకారం పై రెండు అభిప్రాయాలలోను దృక్పథాలలోను ప్రధానమైన తేడా లేకపోలేదు. కాని ఈ రెండు కొత్తపార్టీలకూ (సో. డె. పార్టీ, స్వతంత్రపార్టీ) సర్వోదయ నాయకుడు భారత సోషలిష్టు డెమోక్రసీకి ఆరాధ్యమూర్తి అని భావించబడుతున్న జయప్రకాశ్ నారాయణ ఆశీర్వచనముంది. ఆయన పలుకుబడి క్రింద ఈ రెండు సంస్థలలో ఏమైనా చీలికలు కలిగితే అవి కాంగ్రెసుకు అనుకూలంగా మాత్రం వుండకపోవచ్చును.

ఇది ఇలా వుండగా పి. వి. జి. రాజుగారితో పాటు లోహియా సోషలిష్టుపార్టీకి తిలోదకాలు ఇచ్చిన సోషలిష్టు నాయకులు మరికొందరు వున్నారు. "అభివృద్ధి నిరోధకులైన" డెమొక్రాట్లతో సోషలిష్టులు కలిసిపోవడం వీరికి ఇష్టంలేదు. ఇలాంటివారిలో హైదరాబాదు సోషలిష్టులలో ప్రధములైన శ్రీ బి. యస్. మహాదేవసింగ్ వున్నారు.

—— (22-6-59)

నెల్లూరు జిల్లా

పంచాయతీ మహాసభ

5-7-59 తేది ఆదివారం పగలు 11 గం॥కు

నెల్లూరుజిల్లా పంచాయతీ అధ్యక్షుల తృతీయ మహాసభ 5-7-59 తేది ఆదివారం పగలు 11 గం॥కు మునిసిపల్ ఆఫీసు ఆవరణలో జరుగును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి

శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు

మహాసభలకు ప్రారంభోత్సవం జరుపుదురు.

స్థానిక స్వపరిపాలనా మంత్రి

శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్యగారు

అధ్యక్షత వహింతురు.

స్థానికసంస్థల ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్

శ్రీ జి. సింహాద్రిగారు

ఉపన్యసింతురు.

పంచాయతీ అధ్యక్షులందరు మహాసభకు విచ్చేయ ప్రార్థన. క్రొత్తగా ఏర్పడిన పంచాయతీ అధ్యక్షులుకూడా, ఒకవేళ ఆహ్వానాలు తప్పిపోయిన పక్షంలో, యిదే ఆహ్వానంగా భావించి మహాసభలో పాల్గొనప్రార్థన. సభ్యత్వరుసుము, ప్రతినిధిరుసుము మహాసభకు వచ్చునపుడు తీసుకొని రావలెను.

5-7-59 కార్యక్రమము

ఉదయం 7-30 గం॥కు కార్యవర్గ సమావేశము.

,, 11-00 గం॥కు మహాసభ.

మ॥ 3 గం॥ నుండి రాత్రి 8 గం॥ వరకు ప్రతినిధుల సమావేశం (మునిసిపల్ ఆఫీసులో.)

రాత్రి 8.00 గం॥కు విందు.

,, 9-00 గం॥కు వినోద ప్రదర్శనలు (టౌనుహాలులో)

నెల్లూరు 26.6.59

నల్లి

శ్రీ మద్రామాయణము

రచన..కొలకుల సావిత్రి...

(గత సంచిక తరువాయి)

అంత శత్రుఘ్నుడు స్వల్పమగు సైన్యముతో శ్రీరామ పాలితమగు నయోధ్యకుం బోవ నుద్యుక్తుడై ముఖ్యులగు మంత్రులను తీసికొని రథములపై నెక్కి యేడుమిది వాసస్థానములను దాటి వాల్మీకిమహాముని యాశ్రమములో నివాసమేర్పరచుకొనెను. వాల్మీకి మహర్షి శత్రుఘ్నునకు నెక్కుడు ఫలము చెప్పి "వత్సా! శత్రుఘ్నా! నీ లవణాసుర సంహారముచే లోకకళ్యాణమును జేకూర్చితివి. ఆ మర్మాస్త్రుడు మహేంద్ర మహా మహులను యుద్ధమునజంపి భక్షించెను. రావణాసురుని వధము మహాప్రయత్నమున సాధ్యమయ్యెను గాని లవణాసురుని నీవు క్షణమాత్రమునం జంపితివి; యిది మహాకార్యము. ఇద్దానికి దేవతలు సమస్త భూతములు సమ్మోదము నొందిరి. నీవు ఆ రాక్షసునితో యుద్ధము చేయుచుండగా దేవలోకమునుండి యా దృశ్యము గాంచి సంతృప్తుడనైతిని" అని వాక్రుచ్చి శత్రుఘ్నుని శిరమును మూర్కొని యథోచిత సాతిథ్యమొసంగెను. అంత నాతడు ఉత్తమరీతి పాడబడిన శ్రీరామ చరితము నాలకించెను. విన్నంతకాలము శత్రుఘ్నుడు అతని బలగము నాశ్చర్యచకితులై స్వప్నావస్థయందుంబోలె మౌనములో మునింగి పోయిరి. ఆ గీతములోని విషయములంగూర్చి వాల్మీకిం బ్రశ్నించుటకు ధైర్యము చాలమిని శత్రుఘ్నుడు ఆ మహర్షికి నమస్కరించి యయోధ్యకుం బోయెను.

మంత్రులనడుమ తేజస్సుతో వెలుంగు శ్రీరామునిం గాంచి శత్రుఘ్నుడు అత్యంత వినయముతోం జేతులు జోడించి "అన్నా! నీ యాజ్ఞమేరకు మహాపాపుడగు లవణాసురునిం జంపితిని. ఇప్పటికి పండ్రెండు వత్సరములగుటచే ప్రవాసము చేయుట కష్టమైనది; అందుచే నిన్నుంజూచు నభిలాషచేం దిరిగివచ్చితిని" అని విన్నవించెను. అందులకు శాంతమూర్తియగు శ్రీరాముడు నవ్వి తమ్మునిం గౌగిలించుకొని "నాయనా! నీవిట్లు చింతింపం దగదు; క్షత్రియులకిది ధర్మము గాదు. రాజులు ప్రవాసమునకు వగవరాదు. ధర్మము ననుసరించి ప్రజలం బాలించుటయే కర్తవ్యము. నీవప్పుడప్పుడు ఆయోధ్యకు వచ్చి నన్నుం జూడ వచ్చును. నీవిప్పుడు వారముదినాలు మాత్రము నిలిచి మధురకుం బొమ్ము" అని యానతిచ్చెను. శత్రుఘ్నుడు ఆ వాక్కులకు సమ్మతానంద మంది శ్రీరామునకు మ్రొక్కి భరతలక్ష్మణుల యొద్ద సెలవుతీసికొని మధురకుం బోయెను.

కొన్నాళ్ళు గడచినతరువాత ఒకనాడు వృద్ధుడగు బ్రాహ్మణుడు చచ్చిన తన బాలు నొక్కని రాజద్వారము కడకుం దెచ్చి బహుభంగుల వాపోవుచు బిగ్గరగా "బిడ్డా! ఐదేండ్లకే నీవు మరణించినాడవు. ఏకైక పుత్రుండవగు నీవు చనిపోయినందున నేను జీవింపను. నా తదనంతరము వృద్ధురాలగు నీ తల్లికూడ ప్రాణములంగోల్పోవుట నిక్కము. నేను ఈ జన్మమందు భూతహింస చేయలేదు; అబద్ధము చెప్పలేదు. ఏ విధమగు నధర్మము సల్పలేదు. అట్టిచో నకాలముగా నీవు మృతిం జెందుటకుం గారణము మనలను బరిపాలించు శ్రీరాముని దుష్కృత్యమే యగును. పుణ్యుడగు రాజు పాలనము చేయు దేశములో బాలుర కకాలమృత్యువు సంభవింపదు. ఇతరుల రాజ్యములో నిట్టి ఘోరకృత్యములు సంభవింపలేదు గదా? ఓ శ్రీరామచంద్రా! నా ముద్దుబిడ్డకు జీవమును బోయుము. లేకున్న నేను నా భార్యయు రాజద్వారముకడ సత్యాగ్రహము చేసెదము. ఆ పాపము నిన్నుంజుట్టుకొనును. ప్రజను సన్మార్గమున నడపనిచో నిట్టి యుపద్రవములు జరుగుట రాజు దుర్మార్గుడని సూచించును. రాజ్యములో ప్రవర్తిల్లు పాపముల రాజు అడంచని యప్పుడు అకాల మరణములు కల్గుచుండును" అని ఆలపించుచు తన బిడ్డను మాటిమాటికిం గౌగిలించుకొనుచుండెను.

ఆ యాక్రందనమును శ్రీరాముడాలకించి తాను దుఃఖమొంది తన మంత్రులను వసిష్ట వామదేవులను, భరతలక్ష్మణులను, నీతిశాస్త్రవేత్తలను రావించి సభచేసి బ్రాహ్మణబాలుని యకాలమరణమును గూర్చి ప్రశ్నించెను. నారదుడు శ్రీరాము నుద్దేశించి "రాజా! పూర్వము కృతయుగమున బ్రాహ్మణులే తపస్సునాచరించుటచే దీర్ఘాయువులై యుండిరి. తరువాత త్రేతాయుగము వచ్చినది. రాజులగువారు వీర్యము చేతను, తపస్సు చేతను అధికులైరి. ఈ రెండు యుగములందు బ్రాహ్మణ క్షత్రియులు సమానధర్మసహితులై యుండుటంజేసి అధర్మము పుట్టలేదు. క్రమముగ ప్రజలు అధర్మపరులై యజ్ఞములుమాన దొడంగిరి. ఆ పాపము ఒకపాదముగా భూమియందు వ్యాపించెను. త్రేతాయుగమున బ్రాహ్మణ క్షత్రియులు తపస్సు చేయుచుండగా నితర వర్ణముల వారు శుశ్రూష చేయుచుందురు. వారిధర్మము వైశ్యశూద్రులకు సంక్రమించును. ఈ యుగమందు రెండుపాదము లధర్మము వ్యాపించును. ద్వాపరయుగమునందు అసత్యాధర్మములు క్రమముగా వృద్ధిగాంచును. ద్వాపరయుగమందు తపము వైశ్యులను బొందును. శూద్రునకిప్పుడు ధర్మాధికారము లేదు. కలియుగమందు శూద్రులు తపస్సు చేయుట సంభవించును. అట్టి శూద్రుండే యొకండు పెద్దబుద్ధియై తపస్సు చేయుటచే నీ బ్రాహ్మణ బాలుండకాలమరణము నొందెను. దేశమందు అధర్మకార్యములు జరిగిన ఆ రాజు నరకమొందును. దేశమంతయు నీవు గాలించి వెదకుము. దుష్కృత్యమును రూపుమాపిన ఈ బాలుండు పునర్జీవము నొందగలండు" అని వివరించెను.

శంబూకుని వధము

శ్రీరాముడు నారదుని మాటలకు మిక్కిలి సంతోషించి లక్ష్మణునింబిలిచి "లక్ష్మణా! ఆ బీదబ్రాహ్మణుని ఓదార్చి మృతబాలుని దేహముపై తైలాదులనింపి బాలుని శరీరము పాడుపడకుండ కాపాడుము" అని చెప్పి అచ్చటి మునులకు నమస్కరించి పుష్పక విమానము నెక్కి ధనుర్బాణములు కత్తిని పట్టుకొని పయనమయ్యెను. తూర్పుదిక్కునగాని, పశ్చిమదిక్కునగాని, ఉత్తరదిక్కునగాని అధర్మము గాన్పింపలేదు; దక్షిణదిక్కునందుం బెద్దపర్వతము గాంచెను. అందుదలక్రిందుగా గొప్పతపమాచరించు వానియొద్దకుంబోయి శ్రీరాముడు "సువ్రతా! నీజాతియేమి? నీవెవ్వడవు? నేను శ్రీరాముడను; నాతండ్రి దశరథమహారాజు. నీకు స్వర్గలోకము కావలయునా? నీవు బ్రాహ్మణుడవా? రాజువా? వైశ్యుడవా? నిజముపల్కుము" అని ప్రశ్నించెను. ఆతపస్వి రాముడడిగిన మాటలకు నూటిగా "రాజా! నేను శూద్రుడను; శంబూకుడను పేరువాడను. ఈ శరీరముతోనే దేవత్వమును బొందదలచితిని. నే నబద్ధము చెప్పుటకు నిచ్చగింపను" అని బదులు చెప్పెను. వెంటనే శ్రీరాముడు కత్తిని దీసి వాని కంఠమును దెగగోసెను. దేవతలు పుష్పవృష్టి గురిపించిరి. దేవతలు రామునితో "రామా! నీ యిష్టమగు వరము వేడుము. ఈ శూద్రుడు నీ ధర్మమున స్వర్గమునకు రాకుండ చేసితివి. నీ కోరిన వరమును గోరుకొమ్ము" అని యడుగంగా రాముడు సావధానుండై "దేవతలారా! వినుడు నా యందు ననుగ్రహముంచినచో నీ బాలుడు జీవించునుగాక! నా యపచారము వలన ఈ బ్రాహ్మణబాలుడు అకాల మరణము నొందెను. వానిని బ్రతికింపుడు; నేను బ్రతికించెదనని ప్రతిజ్ఞ చేసితిని" అని వేడుకొనెను. దేవతలు ఏకగ్రీవముగా "రామా! ఆ బాలుడు లేచి బ్రతికి యింటికిపోయెను. నీవు శూద్రుని శిక్షించినప్పుడే యా బాలుడు పునర్జీవుడయ్యెను. నీకు శుభమగుగాక! దగ్గఱనే యగస్త్యుని యాశ్రమము గలదు; అతనికిక సమాప్తమైనది. ఆ మునిని దర్శించిపొమ్ము" అని చెప్పిరి. శ్రీరాముడు మరల పుష్పకవిమానమునధిరోహించి యగ్నిహోత్రమువలె వెలుంగొందుచున్న యగస్త్యుని కడకేగి వందనమాచరించెను. అంత అగస్త్యుడు మిక్కిలి సంతసించి "రామా! నీవు అతిథివి కాన విస్తారముగ పూజింపదగినవాడవు; నీవెప్పుడు మన్ననకు తగినవాడవు; పూజనీయుడవు. నేడు ప్రత్యక్షముగా గానుపించితివి. దాన నేను ధన్యుడను. నీవు శ్రీమంతుడవగు నారాయణుండవు. నీయందు సర్వచరాచరములు ప్రతిష్ఠములు. సర్వభూతములకు నీవు ప్రభుడవు. ఈ భూషణము విశ్వకర్మచే నిర్మితమైనది; దీనిని నీవు నీ దేహమున ధరించుకొనుము; దత్తమైన దానిని మరల దానమిచ్చినచో సద్యఃఫలము కల్గును. నా దానమును నిరాకరింపకుము..." అని నుడువంగనే శ్రీరాముడు "స్వామీ! దానముందుకొనుటకు బ్రాహ్మణుడర్హుడు. క్షత్రియునకెట్లు తగును?" అని ప్రశ్నించెను. ఆ మునులకు నగస్త్యుడు "...రామా! పూర్వము కృతయుగంబున ప్రజలకు రాజు లేడు. దేవతలకు శతక్రతువు రాజుగానుండెను. రాజు కావలయునని కోరి ప్రజలు దేవదేవునకు మొఱపెట్టుకొనిరి. అంత బ్రహ్మ యింద్రాదులను రావించి వారి తేజస్సులందు నాలవభాగమును దీసికొనెను. బ్రహ్మ దానితో 'క్షువుడను' వానిని సృజించి ప్రజలకు రాజుగా నిచ్చెను. ఆ క్షువుడింద్రుని యంశముచేత శరీరము పోషించుచుండెను; కుబేరుని భాగముచేతం బ్రజలకు ద్రవ్యమొసంగుచుండెను; యముని యంశముచేతను బ్రజలను శాసించుచుండెను. రామా! నీయందున్న యింద్రుని యంశ భాగముచేత నేనిత్తు దానిని స్వీకరింపుము" అని వివరింపంగా శ్రీరాముడా యాభరణమును పరిగ్రహించి ధరించెను. వెంటనే శ్రీరాముడు జ్వాజ్వల్యమానుడై వెలింగెను. "భగవానులవారూ! ఈ యాభరణము దివ్యమైనది. నాకీ యపూర్వశోభ చేకూర్చుచున్నది. ఇది మీకెక్కడిది? దీని వృత్తాంతమేమి?" అని ప్రశ్నించెను.

(సశేషము)

పంచాయతీ ఎన్నికలు

మర్రిపాడు

కోవూరు తాలూకా మర్రిపాడు పంచాయతీకి జూన్ 1 తేదీ ఎన్నికలు జరిగినవి.

శ్రీయుతులు నావూరు గోపాలరెడ్డి, కూనలగుంట పిచ్చిరెడ్డి, యద్లపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టి, మేకల బలరామయ్య, యస్. వెంకటసుబ్బయ్య, గరిపాటి వెంకయ్య, కరకంబాక రమణయ్య, శ్రీమతి పొలకాటి కాంతమ్మ గారలు పోటీలేకుండ సభ్యులుగ ఎన్నుకోబడ్డారు.

శ్రీ నావూరు గోపాలరెడ్డి గారు ఏకగ్రీవంగా అధ్యక్షులుగ వరింపబడ్డారు.

బొల్లగూడూరు

జగత్ప్రసిద్ధికెక్కిన యీ పంచాయతీకి ఈ దఫా పోటీలేకుండా ఎన్నికలు జరిగినవి. అధ్యక్షులుగ శ్రీ కోట్రెడ్డి నాగయ్య గారు ఎన్నుకోబడిరి.

ఈ దఫా ఎగ్ర మిత్రులు కదలలేదు; తమ జులాలు చింతలేదు. ఇదే ఈ ఎన్నికల విశేషం.

—కొరవ 12-వ పేజీలో

శ్రీ వాణీ ట్యుటోరియల్ కాలేజి

51, (మంటపాలు) ఆచారివీధి - నెల్లూరు (స్థాపితం 1950)

S.S.L.C (అన్ని సబ్జక్టులు) P.U.C [Part 1 & II (All Groups)]

Andhra Matric (Sept & March); B.A and B.Sc. (Maths)

తరగతులు జరుగుచున్నవి - ప్రత్యేకశ్రద్ధ - 9 సం॥ల ట్యుటోరియల్ అనుభవముతో ఉత్తమశిక్షణ ఇవ్వబడును - త్వరగా చేరండి.

* డి. శ్రీనివాసరావు,
ప్రిన్సిపాల్.

● స్వతంత్ర పార్టీవల్ల కలిగినమేలు
● మరిక ఎందుకీ పార్టీవిధానం?
● కేరళ చివరకు ఏమవుతుంది?

క్రొత్తపార్టీ ఆర్భాటం ఎక్కువగా వున్నది. బొంబాయిలో భారత వ్యాపారమండలి భవనంలో సభజరిగితే, జనం కిక్కిరిసిపోయారు. చాలమంది చోటుచాలక వెళ్ళిపోవలసి వచ్చింది. ఈ విషయాన్ని పెద్దగా అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్ ద్వారా ప్రకటించి, 'స్వతంత్ర పార్టీ' అభిమానులవద్ద ఆర్గనైజేషన్ నిమిత్తం ఆర్థికసాయం అపేక్షించింది.

ఈ పార్టీకి నాయకత్వం వహించవలసిందని జయప్రకాశ్‌ను కోరినట్లూ, తాను నాన్-పార్టీ మనిషినిగనుక అది సాధ్యంగాదని ఆయన అన్నట్లూ, మసానీ తెలియజేశాడు. నాన్-పార్టీ జయప్రకాశ్ పార్టీసభలకు పోవచ్చునా? అని నిక్కటంగా కొందరనవచ్చు. ఏపార్టీలోలేని వారికి అన్నిపార్టీ సభలకు, పిలిచినపుడు, పోవడానికి ప్రత్యేకార్హత వుండవచ్చును గనుక జయప్రకాశ్ క్రొత్త పార్టీ సభలకు వెళ్లడం, తన అభిప్రాయాలు చెబుతూ అట్టి సభలకు అధ్యక్షత వహించడం దోషములుగా పరిగణించబడవు.

మన దేశంలో అన్నివ్యవహారాలు ఒక తీరుగానే వుంటున్నవి. సర్వోదయం వలన రాజకీయాలమీద ఎంత ప్రభావం పడిందో అంత రాజకీయాల ప్రభావం సర్వోదయం మీదకూడా పడినట్లున్నది! నాన్-పార్టీ సర్వోదయులు పార్టీనేతలకు ఆశీస్సులను నిరాటంకంగా అందించగలరు. పార్టీ వారు నాన్-పార్టీ ధోరణిలో కృషిచేసేటందుకు (కొన్ని అంశములందు) సిద్ధపడగలరు. ఒక పార్టీ నాయకుడు ఒక సర్వోదయ నాయకాగ్రణియొక్క ఆశీర్వాదాన్ని పొందుతూ వుంటే, రెండవపార్టీ నాయకులు మరొక సర్వోదయ నాయకుని శుభాకాంక్షలను పొందుతారు.

సిద్ధాంతాల దృష్ట్యాచూస్తే, నెహ్రూ — పరిమితమైన నెహ్రూబృందం — ఇందిరాగాంధి, ధేబర్ ఇత్యాదులు, పి.యస్.పి.లో అశోకులు, యస్. పి. వారు ఒకటిగా కలియవలసివున్నది. నేటి కాంగ్రెస్ ముఖ్యులలోని అత్యధిక సంఖ్యాకులు క్రొత్తపార్టీలో చేరవలసియున్నది. అటు పిమ్మట, రెంటి రూపురేఖలు వివరంగా తెలియగానే, అన్నిపార్టీల సాధారణ సభ్యులు అటో — ఇటో వెళ్లి చేరవచ్చు.

అట్టి దృష్టి లేకపోతే నాయకులపోట్లాట అధికమవుతుంది. వివాదం అనవసరంగా సమస్యలపై పెరుగుతూ వుంటుంది.

ఈ క్రొత్త పార్టీవల్ల ఒక్కమేలు మాత్రం దేశానికిజరిగింది. ఏకపార్టీ — ఏకవ్యక్తి పాలన, మార్గదర్శనం యింకామించి సిద్ధమైపోయిన సమయంలో, ఉచ్చులువిప్పి స్వేచ్ఛగా నలుగురికీ వాక్ స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదించిన రాజాజీకి భారత ప్రజాస్వామికం నమోవాకములర్పిస్తున్నది. రెండవసంగతి: నెహ్రూ బోధ నచ్చక, తేరుదారిగానక కాంగ్రెసులోనే వున్నవారికి ధైర్యంగా యీవలికి రావడానికి ఒక వేదికను 'స్వతంత్రపార్టీ' నిర్మించినది.

ఇట్టి వేదికను తత్ క్షణమే వినియోగించుకున్న రంగాగారి ధైర్యము ప్రశంసనీయము. కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఆయన వాంఛిస్తూ వచ్చిన పార్టీవంటి నిర్మాణం నేటికి సిద్ధమైనది. మరి ఆయనను అనుసరిస్తూవచ్చి చీలిపోయిన బృందం మళ్లీ ఏకమై ఈ 'స్వతంత్ర పార్టీ'లో స్వతంత్రంగా చేరదరా? వీరు అనేకంగా చిలవలు — పలవలైనారు; ఒక తరహాగాలేరు; కాని వారి భావాలు ఈ రచయితకు తెలిసినంతవరకు మారలేదు. తమ భావములందు తమకు భక్తి శ్రద్ధలున్నచో, వారికి ఈ పార్టీలో చేరడమే ఉత్తమమైన మార్గం.

"స్వధర్మేనిధనం శ్రేయః—
పరధర్మో భయావహః"

• • •

ఈ చిత్రమేమిటిది? బొంబాయి రాష్ట్రాన్ని చీల్చమనే వారంతా కలిసి (వీరిలో నానా రాజకీయ రకాలున్నవి) తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక స్వరూపాన్ని దిద్ది ప్రజలముందు ప్రవేశపెట్టబోతున్నారు. ఇకను, కార్యసాధనకు వినోబా మార్గమే శరణ్యమైనదా?

ఈబుద్ధి విరోధి వర్గాలకేగాక, పాలక వర్గాలకూ పుట్టింది! అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కమిటీవారి చర్చావేదిక విభాగం అన్నిపార్టీలను సంప్రదించి తృతీయ ప్రణాళిక పథకాన్ని సిద్ధం చేస్తుందట. కార్యసాధనకు వీరికీ వినోబామార్గమే శరణ్యమైనదా?

కేరళలో ఒకర్ని దించడానికి మిగిలిన పార్టీలన్నీ ఏకమవుతున్నవి. ఇందులో ఉద్దేశ్యం నకారాత్మకమైనా, సమష్టి కృషికి నలుగురు — భిన్నమైన పద్ధతులవారు — ఏకంగాక తప్పదని తేలుతున్నది.

మరిక ఎందుకీ పార్టీవిధానం?

పార్టీలు, క్రొత్తవి—పాతవి అభిప్రాయాల ప్రచారంకోసం వుండవలసిందేగాని కార్యసాధనకు స్వేచ్ఛగా కలియగలిగిన వారంతా కలిసి కృషిచేయగలిగిన మార్గాన్ని వెతకడమే ప్రగతికి మంచిది.

• • •

—తరువాత 10 వ పేజీలో

శ్రీ కస్తూరి శ్రీనివాసన్ అస్తమయం

●

'హిందూ' పత్రిక సంపాదకుడు

చంచలత రహిత పత్రికా రచనకు, విశ్వసనీయమైన వార్తలకు, మితవాద అభిప్రాయాలకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన 'హిందూ' పత్రిక సంపాదకులు శ్రీ కస్తూరి శ్రీనివాసన్ గారు, తన 72వ ఏట, 21 తేది రాత్రి మద్రాసులో అస్తమించారు. శ్రీ శ్రీనివాసన్ ఆ పత్రికకు 25 సంవత్సరాలు సంపాదకుడుగా వుండి, 'హిందూ'కు విశ్వ ఖ్యాతి సంపాదించిన వ్యక్తి. అఖిల భారత పత్రికా సంపాదకుల సంఘ అధ్యక్షులుగా పి. టి. ఐ. వార్తా సంస్థ అధ్యక్షులుగా వీరు పనిచేశారు. ఎన్నో పర్యాయములు ప్రపంచ పర్యటన గావించారు. వీరి మరణం 'హిందూ'కేగాదు, భారతపత్రికా రంగానికే తీరనిలోటు.

శ్రీ శ్రీనివాసన్ ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక. వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి.

★★★ బొంబయిలో పాడిపరిశ్రమ కేంద్రం ★★★

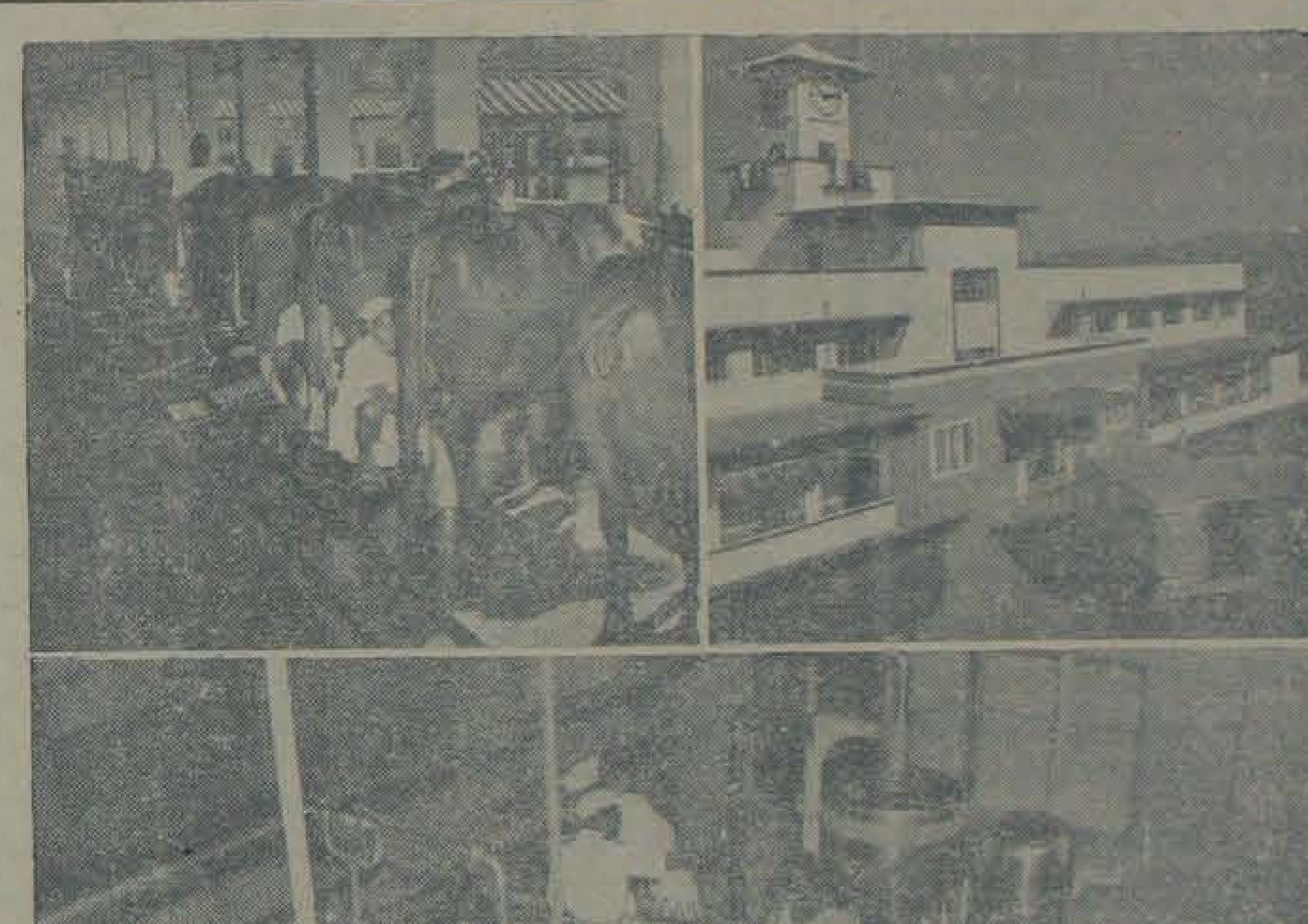

బొంబయి సమీపంలోని ఆనంద్ అనుచోట పెద్ద పాడిపరిశ్రమ కేంద్రం నెలకొల్పబడి వుంది. బొంబయి నగరానికి పాలసరఫరా దాదాపు పూర్తిగా దీనివల్లనే జరుగుతుంది.

ఈ చిత్రంలో పైవరుసలో ఎడమవైపు పరిశుభ్రమైన కొట్టంలో కట్టివేయబడిన ఉత్తమజాతి బఱ్ఱెలపాలు పితకడాన్ని చూడవచ్చు

కుడివైపు చిత్రం—ఈ పాడిపరిశ్రమ కేంద్ర కార్యాలయ భవనం.

క్రింది చిత్రంలో పాలను సీసాలలోపట్టి సీలువేయడాన్ని చూడవచ్చు.

- తిండికి కరువుకు మించిన నీటికరువు
- విలాసాలకేగాని సాగుబడికి పనికిరాని చెరువులు
- స్థిరత్వంలేని కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రులు
- పలుకుబడిగలిగిన మాజీ సంస్థానాధీశులు
- బందిపోటు గుంపులకు నిలయమైన

— రాజస్థాన్

రాజస్థానులో థార్ ఎడారి దృశ్యం

★ శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య ★

మైళ్ల పర్యంతం సిప్లుపోసి పెంచినట్లు పెరిగి కనుపిస్తుండే దుమ్ము అరణ్యాలను, ఎడారుల్లోకేవి వందలమైళ్లు ప్రయాణంచేసి మల్పునకే కమ్ముకొని వచ్చిన రాత్రిగా మార్పుగల దుమారాలను, గొడుగులవలె వనికి వచ్చే ఎర్రని చుట్టలపాగలను, పిట్టల దాహాన్ని తీర్చుటకు ఏర్పడిన మంచినీటి చలివేంద్రాలు, నీపులపైనుక ముడిపడే మదర రవికెలను, జీను, కళ్లెం వగైరా ఆట్టహాసాలతో కట్టుపగలే కనుపించు దున్నపోతు సవారీలను, ఒంటెల మందలను, మేకల్లమందలను, ఊరి వెలుపలికేవచ్చి వృక్ష శిఖరాగ్రముల నలంకరించి, "హుజూర్ హుజూర్" అంటూ స్వాగతమిచ్చే నెమళ్ల గుంపులను, కోటీశ్వరుల కుమారులను చెరపట్టి వేలు లక్షలు వసూలు చేసుకొని వదలిపెట్టే దోపిడి గాండ్రను, మోటు తుపాకుల గొడ్డలి పట్టులకు ఖలీదైన వేల కొలది విచిత్ర శిల్పములను, తెలుగుదేశంలోవలె ఎక్కి సంవత్సరం తిరిగి తిరక్క మునుపే దిగడానికి సంసిద్ధపడవలసిన ముఖ్యమంత్రులను, మేలిమనుగులను, మిడి రొండలను, విలాసానికేగాని సాగుబడికి పనికిరాని చెటాకాలను, హారాలవలె పాడుచుకొనివచ్చిన పర్వత శ్రేణులను, అపూర్వ శిల్పనైపుణ్యాన్ని ప్రకటించే జైన దేవస్థానములను, బందిపోటు గుంపులను, బండ్లలోనే నివసిస్తూ వందల కొలది మైళ్లు త్రిమ్మరుచూ కమ్మరపని వల్ల జీవించే ఆదివాసులను, ఢిల్లీలోని ఆంగ్ల దర్బారులో అడుగైన పెట్టి ఎరుగని ఫతే సింగువంటి మానధనులను, మొగలు పాదుషాలకు కన్యలనమ్ముకుండ ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడుకున్న ఉదయపూరు రాజపుత్రులను చూడవలెనంటే రాజస్థానుకే రావలెను.

నేనుచూచిన దుర్గములలో 8 మైళ్ల వైశాల్యము, 16 మైళ్ల చుట్టుకొలత కలిగి 300 సంవత్సరాల క్రింద కట్టబడినను ఇప్పటికీ చెక్కు చెదరని చిత్తూరు కోటవంటి అందమైన, దుర్భేద్యమైన, శరాత్రిమ వంతులకు నిలయమైన 'ఖిల్లా' మరొకటి లేదు. అల్లాయుద్దీను కిరాతక చర్యలకు జంకకుండ సంఘాత మరణాలను సంతోషంతో జరిపించిన రాణీ పద్మిని, మాల్వా సుల్తాను మహమ్మద్ షా దాడికి నిలువలేక, సోదరీభావంతో ఆత్మరక్షణకై హుమయూను చక్రవర్తికి పంపిన 'రాఖీ' చిన్నమును సకాలంలో చేరనందున పరిహారంగా 'జౌహారు' సల్పిన రాణీ కర్ణావతి ఇచ్చటివారే. రణభేరీలు మోగినచోట, రాజపుత్ర రాణాల సింహగర్జనలు ప్రతిధ్వనించినచోట, ప్రక్కనే పరుగిడు అజ్మీరు ఖాండవా మార్గపు రైలుబోగీలు, కత్తి సుత్తి వారి పాలము లేకలు నేడు విన బడదం వింతగా తోచవచ్చు. ప్రభువు సంతతి అంకురమైన ఉదయసింహుని చంపి రాజ్యాన్ని అపహరించదలచిన బన్ వీరు కత్తికి స్వంత కుమారుని తనకండును బలియిచ్చి రాజలక్ష్మను సురక్షితంగా దాటజేసి స్వామి రాహిత్యాన్ని, చరిత్ర ప్రసిద్ధంగా మాపిన చిత్తూరు దుర్గదాని పన్నా దాయి, మన నేటి స్వార్థ భూయిష్టమైన రాజకీయ పరిస్థితులలో లేవు దీపమువలె వెలుగగలదు. హల్దీఘాటు రణరంగములో ఆత్మీయులైన మానసింగు శక్తసింగువంటి ద్రోహులవల్లను, అధిక సంఖ్యాకులైన మొగలాయి సేనల ఒత్తిడివల్లను నిరుపమానమైన పరాక్రమాన్ని చూపిన పిదప యుద్ధభూమి నుండి ఆత్మరక్షణకై పారిపోవలసివచ్చిన స్వామిని, రాణాప్రతాపుని అప్పటికే రెండు గిట్టలు తెగినను పాటిలేని స్వామిభక్తిని చూపుచు శత్రువుల చేతుల్లోనుండి తప్పించి, సురక్షితంగా కాలువను దాటించి, మూడవ కాలుకూడ విరిగి నేలకూలి, రాణాకు కంటినీరు కార్పించిన చరిత్రాత్మకమైన 'చేటక్' గుర్రమునకై రాజపుత్రులు నిర్మించిన సమాధిని గాంచిన ఏ హైందవునికి శరీరము పులకరించకుండ ఉండగలదు?

రాజపుత్రస్థానంలో రాజపుత్రుల సంఖ్య నూటికి పదోవంతుకన్న మించదు. ఈ రాష్ట్రములో చాలాభాగము ఎడారి. పట్టుమని పదిమైళ్ల దూరమైన పచ్చని పైరు కనుపడదు. గోబీ ఎడారి వన్నని ఇసుక దిబ్బలు దినదినము కొన్ని అడుగుల రైతుభూమిని ఆక్రమించుచు తీరని యుద్ధాన్ని సాగిస్తూనే ఉంటాయి. నిన్న మొన్న ఏర్పడ్డ బక్రానంగల్ ప్రాజెక్టు, జయసాల్మరునుండి బికనీరువరకు త్వరలో 600 మైళ్లవరకు నీటిని అందించగల పెలంపరి కాలువ, జయసింగు నిర్మించిన జయసముద్రము, రాజసింగు కట్టించిన రాజ్ సముద్రము, (ఇక్కడి చెరువులన్నీ సముద్రాలే లెండి.) రాజస్థానంలోని దారిద్ర్యాన్ని చాలవరకు తీర్చగలవు. వందలకొలది మైళ్ళ విస్తీర్ణముగల యిసుకదిబ్బలలో విమానములనుండి ప్రభుత్వము చల్లించిన తుమ్మ, జల్లేడు, ఏనుగగడ్డి గింజలు ఇప్పుడిప్పుడే మొలుస్తూ యెడారి రొండను యిసుకను కొంతవరకు అడ్డగించుచున్నవి.

ఈ ప్రాంతాలలో జరిగినన్ని యుద్ధాలు, ఒలికినంత రక్తపాతము ఏరాష్ట్రములో జరిగియుండలేదు. కనోడి యా వంశనిర్మాత బప్పారావూల్ మేవారులో అడుగుపెట్టినది మొదలు సాంగరాణా రాణాప్రతాప్ రాజసింహులతో బేలుదు, అక్బరు, ఔరంగజేబులు రాజీచేసుకున్నంతవరకు ఢిల్లీ పాదుషాలు ఆదమరచి నిద్రపోయిన రాత్రిలేదు. ఈ విధంగా లక్షలకొలది పురుషులను యుద్ధభూమిలో పోగొట్టుకొని తరిగిపోతుండిన సంఖ్యలతో బెదిరిపోయిన ఆనేకులు హిమాలయములలో తలదాచుకొన్నారు. స్త్రీల సంఖ్య మిక్కుటమైనందున పురాణ ప్రసిద్ధమైన బహుపతి ఆచారాన్ని అలవరచుకున్నారు. ఇంటింట ఒక్కొక ద్రౌపది ఉద్భవించింది.

పశ్చిమోత్తరాన వున్న జైసాల్మరు మొదలు జోధపూరువరకు ఎగబ్రాకిన ఎడారిని చీల్చుకొని అడ్డంవచ్చే తీర్చునట్లు వేయబడ్డ థారంస్తా పోతున్నప్పటికీ ఈ ప్రాంతంలోనే గుర్రాలమైన, ఒంటెలమైన అంతర్ధానమగుచుండే గజదొంగలు దాక్కొట్టుచూ వుండేది. స్వరాజ్యానంతరము రాజ్యాలు పోగొట్టుకున్న రాజుల్లో కొందరు కొన్ని వెంపకాన్ని, కోటలు

—కొరవ 9వ పేజీలో

★ పల్లెలు ★

రావిపాడులో 92 ఇండ్ల దగ్ధం

—o—

70 వేలు నష్టం: ప్రభుత్వ సహాయానికి శాసనసభ్యుని విజ్ఞప్తి

ఉదయగిరి తాలూకా రావిపాడు గ్రామం 11 తేది. అగ్నిప్రమాదానికి గురియై, పది యిండ్లు తప్ప గ్రామమంతా బూడిదైంది. 80 కుటుంబాలకు చెందిన 92 యిండ్లు, 40 పశువుల కొట్టములు, స్కూలు భవనంతో సహా కాలిపోయినవి. తిండిగింజలు, వస్త్రాగ్రాసము పూర్తిగా నష్టమైంది. పశునష్టం, సన్నజీవాల నష్టంగూడా జరిగింది. మొత్తం నష్టం 70 వేలు వుంటుందని అంచనా.

ఈ సందర్భంలో శాసనసభ్యుడు శ్రీ కాశిం వెంకటరెడ్డిగారు జిల్లాకలెక్టరుగారికి ఒక నివేదిక సమర్పిస్తూ, యీ నష్టం వివరాలంతా వుదహరించి తక్షణ ప్రభుత్వ సహాయాన్ని అర్థించారు. కలెక్టర్, ప్లాను అధికార్లు నష్టాన్ని స్వయంగా చూచిపోయారని, మొదటి రెండురోజులు చుట్టుపక్క గ్రామస్తులు అగ్నిప్రమాద బాధితులకు తిండిపెట్టారని, ఇప్పుడు తిండి నీడ లేక వారు అల్లాడుతున్నారని, స్వయంగాచూచి యీ క్రింది సహాయం అందజేయవలసిందిగా వెంకటరెడ్డిగారు ఆ నివేదికలో కోరారు.

(1) విత్తనాలు, ఎరువులు కొనుటకు వుదారంగా ఋణాలు మంజూరు చేయవలెను. (2) క్రొత్తగా యిండ్లు కట్టుకొనుటకు వాళ్లకిచ్చే ధనసహాయం గాకుండ 4 తాటిచెట్లు, కొయ్య తాటాకులు వుచితంగా యిప్పించవలెను. (3) జోవ్వూరు తాలూకానుండి పశుగ్రాసం తెచ్చుకొనుటకు వ్యవసాయదారులకు చెందిన లారీలు, ట్రక్కర్లు యీ బాధితుల కిప్పించవలెను. (4) ఇదివరలో పెక్కు పర్యాయములు యీ విధంగా అగ్నిప్రమాదములు సంభవించినవి కాబట్టి, యికముందు వాటికి గురికాకుండుటకు, పక్కా భవనాలు నిర్మించుకొనుటకు గ్రామీణ గృహనిర్మాణ పథకం క్రింద ఋణాలు మంజూరు చేయించవలెను.

వెంకటరెడ్డిగారు ఏఏ కుటుంబం ఎంత నష్టపడిందీకూడా వివరంగా తన నివేదికలో పేర్కొన్నారు.

పెద్దిరెడ్డిపల్లె ఆస్పత్రి

గత అక్టోబరులో మా గ్రామంలో రూరల్ డిస్పెన్సరీ నెలకొల్పి, ఒక డాక్టరును

—కొరవ 10-వ పేజీలో

వార్తలు-వ్యాఖ్యలు

రాష్ట్రపతి - ప్రధాని విభేదాలు?

ప్రభుత్వ విధానాలకు సంబంధించి రాష్ట్రపతి శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్, భారత ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూగారలమధ్య భేదాభిప్రాయాలు జనించడం గమనార్హమైన విషయం. నిరుద్యోగం, విద్య, ఆహారం, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి సంబంధించి ప్రభుత్వ విధానాలను విమర్శిస్తూ ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకు, రాష్ట్రపతి శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ 19 పేజీల ఉత్తరం వ్రాశారు. అందులో భూసంస్కరణలు, సహకార వ్యవసాయంగురించి జాగ్రత్తవహించడం అవసరమని రాష్ట్రపతి సలహాయిచ్చారు. రాష్ట్రపతి ప్రస్తావించిన వివిధసమస్యలపై, ప్రభుత్వ దృక్పథాన్ని వివరిస్తూ ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకూడ వెన్వెంటనే సమాధానమిస్తూ జాబువ్రాశారు. ప్రెసిడెంటు ఉత్తరం, ప్రధాని జవాబు – రెండూ కేంద్రమంత్రివర్గ సభ్యులకు పంపబడినవి. ప్రెసిడెంట్ ప్రస్తావించిన విషయాలను ఆయామంత్రులు, ప్లానింగ్ కమిషన జాగ్రత్తగా పరిశీలించగలరని ఆశింపబడుతున్నది. భూసంస్కరణలు, సహకారవ్యవసాయం, ప్రభుత్వ ధాన్యం వ్యాపారంలో, ఆహారసమస్యను ముడిపెట్టడం గాని, వివాదాస్పదమైన భూసంస్కరణల శాసనాలను అమలుచేయడంగాని రాష్ట్రపతి రాజేంద్రప్రసాద్‌కు అంతగా యిష్టంలేదు. భారీ పరిశ్రమల మీదకంటే చిన్నతరహా పరిశ్రమల నభివృద్ధిపరచాలని వారి అభిమతం. ఇంతేల దేశపరిపాలన, జాతీయాభివృద్ధి కార్యక్రమం గురించి రాష్ట్రపతి - భారత ప్రధాని దృక్పథాలమధ్య ఎంతో వ్యత్యాసమున్నట్లు స్పష్టమౌతున్నది. మొదట్నుంచీ వివిధ సమస్యలపట్ల శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ గారిది మితవాద దృక్పథంకాగా, శ్రీ నెహ్రూ గారిది అతివాద దృక్పథమనే విషయం లోకవిదితమైనా, అప్పుడప్పుడూ ప్రెసిడెంటు ప్రధాని ప్రభుత్వవిధానాలపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపుకోవడం క్రొత్తవిశేషం గాకపోయినా, ప్రభుత్వ విధానాలను ఆ ప్రభుత్వాధిపతే విమర్శించడం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. అంతేకాదు, రాజాజీనాయకత్వాన స్వతంత్రపార్టీ అవతరణ సమయంలో, యిప్పటివరకు దాగియున్న అభిప్రాయభేదాలు పైకిప్రాకుతున్నవని పరిశీలకులు భావించితే పొరబాటు కాదేమో!

దలైలామా ప్రకటన

మూడు నెలల క్రితం యిండియాలో ఆశ్రయం తీసుకున్న తర్వాత ప్రప్రథమంగా దలైలామా టిబెట్ సమస్యను గురించి, విస్పష్టమైన ప్రకటనచేయడమేగాక, ఆశ్చర్యకరమైనవిషయాలను వెల్లడిచేశారు. తాను భారతదేశంలో శాశ్వతంగా వుండదలచుకోలేదనీ, 1950-కి పూర్వం ఉన్న హక్కులూ, అధికారాలు యిస్తేనే, తాను స్వదేశానికి వెళతానని దలైలామా స్పష్టంగా ప్రకటించారు. 100 మంది దేశీయ విదేశీ పత్రికావిలేకరులు వేసిన 92 ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చారు. దలైలామా ప్రకటనలోని ప్రతిమాటలోను చైనా పట్లఅవిశ్వాసము, కోపము ప్రతిధ్వనించాయి. టిబెట్‌లో చైనాప్రభుత్వ అధికారం సైనికబలంతో స్థాపించబడిందనీ, టిబెట్ మీద 1951-లో దండయాత్ర జరిగిందనీ, 1951-లో ఆయుధాలు చూపించి యుద్ధం జరుగుతుందని బెదిరించి ఒడంబడికమీద సంతకం పెట్టించుకొని తమ స్వేచ్ఛమీద దెబ్బతీశారనీ, తాము స్వబుద్ధితో దానిని ఎన్నడూ అంగీకరించలేదనీ, గత్యంతరంలేక చేశామని ఆయన స్పష్టంగా చెప్పారు.

దలైలామా ఒక పలవపల్లీ- ప్రభుత్వాధిపతిగా ప్రకటనచేయడం గమనించదగిన విషయం. తానెక్కడున్నప్పటికీ తనను టిబెట్ ప్రజలు టిబెట్ ప్రభుత్వాధిపతిగా పరిగణిస్తున్నారని చెప్పారు. టిబెట్‌లో చైనా ప్రభుత్వ హింసాకాండను ప్రస్తావించి, దానిని ఒక అంతర్జాతీయ కమిషన్ చేత విచారణ జరిపించాలనీ; దాని తీర్పుకు తాను తన ప్రభుత్వమూ ఒడంబడుతామన్నారు.

తానిక ఏమాత్రం మౌనంవహించి వుండలేనని, టిబెట్‌నుగురించిన నిజపరిస్థితిని లోకానికి వెల్లడిచేయక తప్పదనిచెప్తూ, టిబెట్‌లో చైనా పాలనను తీవ్రంగా నిరసించారు; చైనామీద ఆరోపణలు చేశారు. టిబెట్‌లో తన ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టదలచుకున్న సంస్కరణలకు చైనా అడ్డుపడిందనీ; చైనాప్రభుత్వం టిబెట్‌లో వెట్టిచాకిరి ప్రవేశపెట్టిందనీ; టిబెట్ ప్రజల, బౌద్ధవిహారాల ఆస్తులను దోచుకుంటున్నారనీ; టిబెట్ ప్రముఖులను వెంటాడి ఉరితీసి శిక్షిస్తున్నారని ఆరోపించారు.

1956లో తాను ఇండియాను సందర్శించినప్పుడు చైనా అధికారుల వైఖరి మారదనిచే, టిబెట్‌కు వెళ్లకూడదని నిశ్చయించుకున్నాననీ, కాని శ్రీ నెహ్రూ సలహామీద తన నిర్ణయాన్ని మార్చుకొని, టిబెట్‌కు తిరిగి వెళ్లానని శ్రీ దలైలామా వెల్లడిచేయడం ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించింది.

టిబెట్ నిజపరిస్థితి కేటికైనా లోకానికి వెల్లడికావడం హర్షించదగిన విషయం. టిబెట్ సమస్యను చైనా సామరస్యంగా పరిష్కరిస్తుందనే ఆశలు కనుపించడంలేదు. ప్రజావాణి ఘోషించనిదే చైనా దిగివచ్చేట్లు లేదు. చైనా దురాక్రమణను ఖండించి, టిబెట్‌కు స్వయం పరిపాలనాధికారాన్ని సంక్రమింపజేయుటకు ఆసియాదేశాలు అనుకూలమైన ప్రజాభిప్రాయాన్ని సృష్టించినప్పుడే చైనా దిగివచ్చి టిబెట్ సమస్యను సామరస్యంగా పరిష్కరించ గలదు.

బెంగాల్ తిండికరవు

దేశంలో బియ్యం, గోధుమలుకంట ఎల్లకొల్లలుగా పండినవని ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ ప్రకటిస్తున్న సమయంలోనే పశ్చిమ బెంగాలులో తిండికరవు ఏర్పడడం ఆశ్చర్యకరం. పశ్చిమ బెంగాలులో తిండికొరత సమస్య గత ఆరునెలలుగా ప్రజలను బేధిస్తున్నట్టిదే. రెండు నెలలుగా రోజురోజుకు ఆహార పదార్థాల ధరలు పెరిగిపోయినవి. బియ్యం ధరల

—కొరవ 11 వ పేజీలో

గూడూరు వార్తలు

* * * మా విలేకరి * * *

మోసగాడుగా నేరారోపణ జరిగినవ్యక్తి నిర్దోషిగా విడుదల!

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా తేంప గ్రామ కాపురస్థుడు పాకపాటి శ్రీ కృష్ణ మూర్తి అను వ్యక్తి, కలుచోట్ల టెలిగ్రాఫ్ ట్రెయినింగ్ కాలేజీలపేర హుళక్కి సంస్థలు పెట్టి కొందరిని మోసముచేశాడనే నేరారోపణచేస్తూ, హైదరాబాదు సి. ఐ. డి. పోలీస్ పెట్టినకేసును, గూడూరు న్యాయశాఖ మునసబ్ – మేజిస్ట్రేట్ శ్రీ రామచంద్రనాయుడుగారు విచారించి 17 తేది తీర్పుచెప్తూ, ముద్దాయిని విడుదలచేశారు.

ముద్దాయి శ్రీకృష్ణమూర్తి, పిఠాపురం, అమలాపురం, నర్సాపురం, శ్రీకాకుళం, కాకినాడ, చిత్తూరు, గూడూరులలో టెలిగ్రాఫ్ ట్రెయినింగ్ కాలేజీలపేర హుళక్కి సంస్థలనుపెట్టి, తర్ఫీదుచేసి, తప్పుడు యోగ్యతాపత్రము లిచ్చుటేగాక, తర్ఫీదైన విద్యార్థులకు రైల్వే, పోస్టలు శాఖలలో నౌకరీ లిప్పించునట్లు వాగ్దానముచేస్తూ, అబద్ధపు ప్రకటనలుచేసిన ఫలితంగా ఆ నేరాలు నమ్మి, కోరినప్రకారం డబ్బును ముద్దాయికి పంపడం, తుదకు అలాభంగంతెంది, మోసానికి గురియైనట్లు ముద్దాయిమీద నేరారోపణ జరిగింది.

తాను యీలాంటి విద్యాసంస్థలను వ్యాపార సరళిగానే జరుపుతుండినట్లునూ, ఒకరొకరిమధ్య ఒప్పందంగా చేసుకున్న కాంట్రాక్టును భంగమేర్పడితే, తనపై సివిల్ కోర్టులో చర్యతీసుకోవలసిందేగాని తన ప్రవర్తన మోసంగాదని ముద్దాయి వాదించాడు.

మేజిస్ట్రేట్ కేసును విచారించి, ముద్దాయి తన విద్యాసంస్థల రికార్డులలో 'రిజిస్టర్డు' అను పదాన్ని ఉపయోగించాడేగాని 'రికగ్నయిజ్డు' అనుపదాన్ని వాడలేదనీ, శిక్షణ పొందినవారికి ఉద్యోగానికి అవకాశముంటుందని మాత్రమే ప్రకటనలో వుందిగాని, విద్యార్థులకు ఉద్యోగ గ్యారంటీ యిచ్చినట్లు ప్రాస్పెక్టస్‌లో లేదనీ; ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యం ఏమంత స్పష్టంగా లేదని భావిస్తూ, మోసపు నేరం రుజువు కాలేదుగనుక ముద్దాయిని విడుదలచేస్తున్నట్లు మేజిస్ట్రేట్ తీర్పుచెప్పారు.

బ్యాంకి అధికారికి వీడ్కోలు

ఆంధ్రా బ్యాంకు గూడూరు శాఖకు మేనేజరుగా ఒక ఏడాది పనిచేసి, మంచివాడని అందరి మన్ననలను పొందిన శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు బళ్ళారి బ్రాంచికి ఏజెంటుగా, ప్రమో

—కొరవ 11-వ పేజీలో

విదేశ వార్తలు

జెనీవాసభ వాయిదా

జెనీవాసభ జూలై 13 తేదీవరకు వాయిదా పడింది. ఈ సమావేశం వాయిదా పడడం ఎవరికీ ఆశ్చర్యం, దిగులు కలిగించలేదు. కాని నిస్పృహ మాత్రం కలిగించిందని అంగీకరించక తప్పదు. జెనీవాసభ జయప్రదంగాక పోయినప్పటికీ, పూర్వంవలె ప్రాక్ పశ్చిమ రాజ్యాల సంప్రదింపులవలె గాకుండా, చర్చలలో పరుషమైన భాష ఉపయోగింపబడక పోవడం, మూడువారాలలో తిరుగా కలుసుకోవడానికి అగ్రరాజ్య విదేశాంగ మంత్రులు అంగీకరించడం హర్షించదగిన విషయం. జెనీవా సమాలోచనలు కొంతకొంత ప్రయోజనకరమైనవనే భావంమాత్రం సర్వత్రా కలదు. బెర్లిన్ సమస్యవరకే జెనీవా చర్చలు పరిమితమై, రష్యా పశ్చిమరాజ్యాలమధ్య వాదప్రతివాదములుజరిగి, కడకు బెర్లిన్‌ను పశ్చిమరాజ్యాలు స్వాధీనంలో వుంచుకునే వ్యవధి విషయం గురించి అగ్రరాజ్య విదేశాంగ మంత్రులు ఒక సమాధానంకోసం ప్రయత్నించేవరకు సంప్రదింపులు కొనసాగినవి. పశ్చిమరాజ్యాల బెర్లిన్ ఆక్రమణ వ్యవధి సమస్యకూడ, యీసారి పరిష్కారం కాగలదనే ఆశాభావం బ్రిటిష్ రాజకీయ వర్గాలలో కనుపిస్తున్నది. కాని బెర్లిన్ నగరంలోకూడ ఫెడరల్ జర్మనీ అధ్యక్ష ఎన్నిక జరిపించాలని పశ్చిమ జర్మనీ నాయకులు పట్టుదల వహిస్తుండడంవల్ల, బెర్లిన్ సమస్యకు సంబంధించి ప్రతిష్టంభన ఏర్పడే ప్రమాదం లేకపోలేదు. అలాంటి పరిస్థితులలో శిఖరాగ్ర సమావేశమే అత్యవసరంగా జరిగినా ఆశ్చర్యంలేక పోలేదు.

డీవెలరా రాజీనామా

ఐర్లెండు ప్రధానమంత్రి శ్రీ డీవెలరా తన పదవికి రాజీనామా యిచ్చారు. కాని ఐరిష్ రిపబ్లిక్ అధ్యక్షులుగా వుండేందుకు అంగీకరించారు. బహుశా వారి వృద్ధాప్యమే, ప్రధానిపదవికి రాజీనామా యివ్వడానికి ప్రోద్బలపరచి వుంటుందితప్ప డీవెలరా రాజీనామాకు కారణాంతరాలు కనుపించడం లేదు. ప్రతిపక్ష (ఫైన్‌గేల్) నాయకుడు జనరల్ సియాన్ మకో డీవెలరాతో అధ్యక్ష పదవికి పోటీచేయకుండా వుంటే బాగుండేది.

1932 నుండి 1948 వరకు, 1951 నుండి 1954 వరకు, మరలా 1957 వరకు ఐర్లెండు ప్రధానిగా డీవెలరా గారేవుండిరి. ఐర్లెండు స్వాతంత్ర్య ప్రదాతల్లో డీవెలరా ముఖ్యులైనప్పటికీ, దామాషా ఓటింగుపద్ధతి అమలుజరుగుచున్నందువల్ల చిల్లరపార్టీలు ఎన్నికలలో గెల్పొందడంవల్ల, సుస్థిరమైన రాజకీయవ్యవస్థను యీనాటికీ ఐర్లెండుకు ప్రసాదించలేదనే చెప్పాలి! డీవెలరా ప్రధానిపదవినుండి తొలగినా, ప్రజలను తీర్మానించేస్తున్న యీరాజీనామా

—కొరవ 8-వ పేజీలో

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారణి ఔషధము

మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, రుద్రవాతం, చప్పి, తిమ్మిర్లను శీఘ్రంలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కుగల ఔషధముమాత్రమే వాడుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు – యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.

ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- లు. ప్యాకింగ్‌పోస్టేజి వేరు.

'ఆయుర్వేద కేసరి' - 'వైద్యవిశారద' 'కవిరాజ్' కాకర్ల వెంకటప్పయ్య

పక్షవాతస్పెషలిస్టు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి. నెల్లూరు.

భూములు, ఇల్లు వేలం!

నూజివీడు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 158 of 57. E. P. 153 of 58.

గుమ్మడపు వెంకట శ్రీమన్నారాయణరావు —డిక్రీహోల్డరు.

(1) దొడ్డా పరిపూర్ణారావు (2) యీ రామారావు (3) యీ సుబ్బారావు. 2, 3 మైనర్ల గార్డియన్ తండ్రి పరిపూర్ణారావు —జెడ్జిమెంటు డెటర్సు.

యీ పెంబగ్ డిక్రీక్రింద J. D. Rs. కాలానికి యీ క్రింది షెడ్యూల్డు దాఖలా స్థిరాస్తి పై కోర్టువారిచే 6-7-1959 తేదీన బహిరంగ యేలము వేయబడును.

(1) కృష్ణా డి॥ మైలవరం సబు రి॥ ఇలాకా వెల్లటూరు గ్రామంలోని డి॥ నెం 103 దులో య 8-03 ట్లలో య 2-67 ట్లు శేరీపల్లం భూమికి హద్దులు:- [తూ] పంటకాల్వ [ద] కలకొండ వెంకట రామకృష్ణారావు వగైరా [ప] పంటకాల్వ [ఉ] దొడ్డా వెంకట నరసింహారావు. యీ హద్దులమధ్య య 2-67 సెంట్లు శేరీపల్లం.

(2) డిటో గ్రామములోని డి॥ నెం 8/2 దులో య 1-58 ట్లు శేరీమాగాణి భూమికి హద్దులు:- [తూ] దేవలరాజు మాణిక్యమ్మ గారు [ద] డిటో [ప] వేమిరెడ్డి బక్కిరెడ్డి [ఉ] చామల వెంకటరెడ్డిగారు. యీ హద్దుల మధ్య య 1-58 ట్లు మాగాణిభూమి.

(3) డిటో గ్రామములో డి॥ నెం 389/1 దులో య 1-50 ట్లు యినాం మెరక భూమికి హద్దులు:- [తూ] ఆరిగె వీరబ్రహ్మాచార్యులు [ద] భీమిరెడ్డి విస్సారెడ్డి [ప] పోరంకి [ఉ] దేవలరాజు వెంకటేశ్వరరావు. యీ హద్దుల మధ్య య 1-50 సెంట్లు యినాం మెరక భూమి.

(4) డిటో గ్రామంలోని డి॥ నెం 309/2 దులో య 11-54 ట్లు శేరీమెరక భూమికి హద్దులు:- [తూ] గవర్నమెంటు ఫారెస్టు [ద] ఇటికె సుబ్బారావు [ప] బొంతు విస్సాసి, చామల కోటేశ్వరమ్మ, బొప్పన కోటయ్య [ఉ] గవర్నమెంటు ఫారెస్టు. యీ హద్దుల మధ్యస్థమైన య 11-54 ట్లు శేరీమెరక భూమి.

(5) డిటో గ్రామంలోని డి॥ నెం 303/2 దులో య 6-68 ట్లు శేరీ మెరక భూమికి హద్దులు:- [తూ] పల్లపోతు కనకమ్మ [ద] కుంటముక్కల లక్ష్మీనర్సయ్య - పాతపాటి గోపాయ వగైరా [ప] మారెళ్ళ అప్పయ్య [ఉ] మండవపు రాఘవయ్య - అడ్డంకిల నారాయణ. యీ హద్దులమధ్య య 6-68 సెంట్లు శేరీమెరక భూమి.

(6) డిటో గ్రామంలోని R. S. 349/1 దులో య 3-80 ట్లు మెరక భూమికి హద్దులు:- [తూ] కోటగిరి బుచ్చయ్యగారువగైరా [ద] మండవపు రాఘవయ్య [ప] గుమ్మడపు వెంకట శోభనాద్రిరావు, దొడ్డా కృష్ణమూర్తి [ఉ] మాలపల్లి. యీ హద్దుల మధ్యస్థమైన య 3-80 ట్లు మెరక భూమి.

(7) డిటో గ్రామములోని 1200 చ. గ. నివేశన స్థలమునకు హద్దులు:- [తూ] మేడిశెట్టి జమలయ్య - కుంటముక్కల రామానందం వగైరా [ద] మారేమళ్ళ జగన్నాధం - బుడ్డిగం వెంకటరెడ్డివగైరా [ప] బుడ్డిగం వెంకటరెడ్డి. గుడికందుల కోటయ్య [ఉ] గుమ్మడపు రామచంద్రరావు - కలకొండ బుచ్చయ్య అనే శేషయ్య వగైరా. యీ హద్దుల మధ్యస్థమైన 1200 చ. గ. నివేశన స్థలం.

N. B:- 1, 2, 4, 5, 6 ఐయిటములు

బెజవాడ సహకార పరపతి తనఖా బ్యాంకుకు తనఖా ఉంచిన రూ. 4000/- లకు లోబడి యేలము కావలెను. E. C. దాఖలా గుమ్మడపు పాపయ్యగారి తనఖా తీరిపోయినది.

Items 1, 2 and 4 to 6 in one lot Upsetprice is Rs. 5000/. Subject to both the encombrauces.

Item No. 3 Upsetprice Rs. 400/-

Item No. 7 ,, 3100/-

—సుంకర వెంకటప్పయ్య,
డిక్రీహోల్డరు వకీలు.

పెండ్లికట్నం రూ. 116 లు

కోటపోలూరు శ్రీ బద్దెపూడి పేరారెడ్డి గారి తనయ సౌభాగ్యవతి వసుమతికి - శ్రీ తనమాల వెంకటరమణారెడ్డిగారి కుమారుడు చిరంజీవి వెంకట నారాయణరెడ్డికి 19 తేదీ జరిగిన వివాహాన్ని పురస్కరించుకొని వధూవరుల పక్షంగా రూ. 116/- లు విరాళ మిచ్చినందుకు కృతజ్ఞులము.

నూతనదంపతులను భగవంతుడు ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యములు ప్రసాదించు గాక!

—సం. జ. రై.

జమీన్ రైతు

శ్రీ వికారి, జ్యేష్ఠ బహుళ షష్ఠి
26-6-1959 - శుక్రవారం

యన్.జీ.వోల వేతనాలు

యన్. జీ. వో లకు క్రొత్త వేతన ప్రమాణాలను రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

ఇదివరలో ఆర్ధికమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి అధ్యక్షాన నియమించిన వేతనాల నిర్ణయ సంఘం సిఫార్సులలో అనేక లోపాలున్నవనే కారణంతో ప్రభుత్వోద్యోగులు తిరస్కరించారు. అందుమీదట మంత్రి వర్గ ఉపసంఘం ఆ పలు సిఫార్సులను, ఆక్షేపణలను పరిశీలించి, తొలి ప్రతిపాదనలలో అనేక ముఖ్యమార్పులు చేసింది. స్వల్ప వేతనాలమీద పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులందరికీ వారి జీతాలలో నెలకు ఐదు నుంచి పది రూపాయలవరకు అదనంగా లభ్యమయ్యే అవకాశం, క్రొత్త సిఫార్సులవల్ల, కలుగుతున్నది.

బంట్రోతులకు రు. 5 నుండి రు. 10 లు, లోయర్ డివిజను గుమాస్తాలకు రు. 6 నుండి రు. 14 లు, అప్పర్ డివిజను గుమాస్తాలకు రు. 10 మొదలు రు. 16 లు, సూపరింటెండెంట్లకు తహశీల్దార్లకు రు. 20 మొదలు 40 రూపాయలవరకు వారివారి సర్వీసు ననుసరించి జీతాలు హెచ్చింపు కాగలవు. ఇంతేకాక, కరువుభత్యాలు యిప్పుడిస్తున్న రేట్లప్రకారమే యిస్తారు. లక్ష, లక్షకుపైగా జనాభాగల నగరాలన్నిటిలోను, యింటె అద్దెకు మారుగా, రు. 4 మొదలు రు. 10 ల వరకు నగరభత్యం అలవెన్సు యిస్తారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వంచేసిన యీ నిర్ణయాలన్నీ ఎయిడెడ్, జిల్లాబోర్డు, స్థానిక సంస్థల ఉపాధ్యాయులకుకూడ వర్తిస్తాయి. క్రొత్త సిఫార్సులలో, తహశీలుదార్లు, హుజూరు శిరస్తదార్లు, బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసర్లకు గెజిటెడ్ హోదా యివ్వదలచడం విశేషం. ఇది హర్షించదగిన విషయమే.

క్రొత్త జీతాలస్కేళ్ళ నిర్ణయ ఫలితంగా ఉద్యోగుల జీతాలభత్యాల సాలీనా నాలుగున్నరకోట్ల రూపాయలవరకూ పెరగగలదంటున్నారు. ప్రభుత్వం యిప్పటికే ఉద్యోగుల జీతాలక్రింద రాష్ట్రబడ్జెట్ లో దాదాపు సగం ఖర్చుచేయవలసి వస్తున్నది. ఉద్యోగులంటే సానుభూతి లేక కాదు. గాని రాష్ట్ర ఆర్ధికస్థితి అంతబాగా లేనందువల్లనే ఉద్యోగులు కోరినదంతా ప్రభుత్వం యివ్వలేక పోతున్నది.

ఈ క్రొత్తజీతాలస్కేళ్ళ నిర్ణయం ఉద్యోగులందరికీ ఆమోదం పొందగలదనే ఆశిస్తున్నాము. జిల్లా కేంద్రంలో పనిచేసే ఉద్యోగులకట్ల, యితర బస్తీలలో పనిచేసేవారికట్ల విచక్షణ చూపబడిందనే విమర్శ, యన్. జీ. వో లలో వినవస్తున్నది. ఇంత గొప్ప ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో వివిధ శాఖలకు సంబంధించి వేతన ప్రమాణాలు నిర్ణయించడంలో కొద్దిలోపాలు జరగవచ్చు. చిన్న చిన్నలోపాలనే దృష్టిలో పెట్టుకొని విమర్శలు, ఆక్షేపణలు చేస్తూ పోతే, యిక అసలు ప్రధాన సమస్యకు పరిష్కారం లభ్యంకావడం కష్టం. ప్రభుత్వంచేయగలిగింది చేసింది; అదికూడా ఉదారంగానే చేసింది. క్రొత్తస్కేళ్లను ఉద్యోగులుకూడ సుహృద్భావంతో ప్రస్తుతానికి ఆమోదించవలసినదిగా కోరుతున్నాము.

చిరంజీవి తనమాల వెంకటనారాయణరెడ్డి,
సౌభాగ్యవతి వసుమతి
వీరి వివాహం 19 తేది కోటపోలూరులో వైభవంగా జరిగింది.

పెండ్లిండ్ల పురాణం

చిత్రగుప్తుడు

రచ్చకెక్కిన పెండ్లి

శ్రీ అత్తివరపు దశరధరామరెడ్డిగారి బావమరిది, వరపాపురంవాస్తవ్యుడు మన్నెమాల వెంకటశేషారెడ్డిగారి కుమారుడు, శ్రీ రాజగోపాలరెడ్డిగారు; మాదరాజు గూడూరు పంచాయతీ అధ్యక్షులు; అస్తిబలం, మాటబలం, అల్లుళ్లబలం అన్నీగల అత్తివరపు వడిమిదొర (అంటే వెంకట్రామరెడ్డిగారి సోదరులలో మధ్యవాడని అర్ధం) శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారి పెద్ద కుమార్తె సౌభాగ్యవతి అమల్యను - 25 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలపైన శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో బొట్లకాల్వల పందిరిలో 'ఉద్వాహం' చేసినారు. మంగళ్లు, ఏ. సి. ఇత్యాది కాంగ్రెస్ నాయకులు; పెర్లమూరు రామచంద్రారెడ్డి, రాయప్ప ప్రభృతి కాంగ్రెసేతరులు—అన్ని వర్గాలు, అందరు ముఖ్యులు, అన్ని కార్ల పెళ్ళికి హాజరైనారు.

పెండ్లికొడుకు పక్షంగా పెండ్లికొడుకే పిలుచుకోవడం విశేషం. అసలు అబ్బాయి, అమ్మాయి వ్యక్తిగతంగా పేరుపేరుగా వారి మిత్రులను ఆహ్వానించడం పేరు కలిగిన యిండ్లలో సాంప్రదాయం. అయితే తల్లిదండ్రుల పిలుపువుండి, యివీ వుంటాయిగాని, కేవలం వారి ఆహ్వానాలు మాత్రమే వుండవు. వారి తండ్రి అనారోగ్యంగా వున్నందువల్లనేమో, లేక వారి పినతండ్రి పేరుతో నేను కానీ పిలుపులు కాని, తన వివాహకార్యక్రమంతా తనదేనని తెలియజేయుటకో ఏమో, రాజగోపాలరెడ్డిగారు తన పేరుతోనే శుభలేఖలు పంపారు. అంతేగాదు, మరొక విశేషం. స్థానిక పత్రికలో శుభలేఖ ప్రకటించి ఆహ్వానంలో విచక్షణా రహితదృష్టిని ప్రదర్శించారు.

రాజగోపాలరెడ్డి పెండ్లి వ్యవహారం రచ్చకెక్కింది. రెండు—మూడు మాసాలముందు మైపాడులో ఒక సంబంధం మాట్లాడుకోవడం; కట్నాలదగ్గర అప్పుడు ఆ ప్రస్తావన మానుకోవడం; తర్వాత తిరగా ఆ సంబంధానికే సమ్మతపడి. కట్నం, నగ, నదరులు నిర్ణయించుకోవడం, ముహూర్తం పెట్టుకొనుటకు ఒక తేది అనుకోవడం; ఆ తేదికిముందే వారికి తెలుపకుండానే అబ్బాయి పక్షంగా మైపాడు సంబంధానికి బదులు, యీ మాదరాజుగూడూరు సంబంధం నిశ్చితార్థం గావడం, మొదటి సంబంధ వ్యవహారం తెవగుండా జరిగి చివరకు ఇట్లా పరిణమించిందనే కోపంతో, అదీ తమకు అప్తుడనుకున్న అత్తివరపు రామయ్యవల్ల యిది జరిగిందనే అభిప్రాయంతో, అనం వెంకయ్య రామయ్యమీద కోపపడడం; రెండో సంబంధ నిశ్చితార్థంలోగూడా వుండి సమ్మతించిన పిల్లవాని పినతండ్రి మరొకోలా బుద్ధిమార్చుకొని రామయ్యయింటికి పోయి గలభా చేయడం, అతనితోగూడా అల్లూరు గోవిందరెడ్డి వుండడం, తన యింటిమీద దౌర్జన్యానికి వచ్చారని రామయ్య వెంకయ్య వగైరాలపై అనుమాన

—తరువాయి 7వ పేజీలో

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

కాలేజికమిటి ఎన్నికలు

కాలేజీ కమిటీ ఎన్నికలలో శ్రీయుతులు వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి, సి. శ్రీనివాసులు, పి. వి. రమణారెడ్డి, మంకు వెంకట్రాయశెట్టి గారలు సభ్యులుగా అత్యధిక మెజారిటీతో ఎన్నికైనారు. అనంతరామయ్యగారు ప్రతి ఓటుకు, ప్రతి కాగితానికి, ప్రతి అక్షరానికి ఆక్షేపణ తెలిపినా, ఆయన ఆక్షేపించిన ఓట్లన్నీ రద్దుచేయబడినా, అధికార అభ్యర్థులు ఒక్కొక్కరికి దాదాపు వెయ్యిఓట్లు వచ్చి విజయం పొందారు. అనంతరామయ్యగారి అనంతకోటి ఆక్షేపణలవల్ల ఓట్ల లెక్కింపు గంటలో కావలసింది - పదిగంటలు పట్టింది.

పోస్టల్ బ్యాలెట్‌లో ఓట్లు చేతికి తీసుకోవడం యీ రోజు జరిగే క్రొత్తవిషయం గాదు; ఒక్కరుమాత్రం అనుసరిస్తున్న పద్ధతి గాదు. సక్రమం గాకపోయినా అందరూ ఆ విధంగా చేసేవారే. తాము ఓట్లు చేర్పించుకోలేక, తాము ఓట్లు సంపాదించుకోలేక, తాము గెలువలేక ఈర్ష్యాసూయలతో అనవసర వ్యతిరేక ప్రచారాలు - ఆక్షేపణలు చేయడమే గాని, అందులో ఏమైనా అర్థమున్నదా? అనంతరామయ్య ప్రభృతులు ఇలాంటి ప్రచారాలు మానడం బాగుంటుంది.

కమిటీ ఎన్నికలలో ఆయా అభ్యర్థుల కొచ్చిన ఓట్ల వివరం:-

సి. శ్రీనివాసులు	998
పి. వి. రమణారెడ్డి	991
వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి	986
మంకు వెంకట్రాయశెట్టి	984
వి. అనంతరామయ్య	140
సి. దయాళ్ శరణ్	121
పి. వేణుగోపాలరెడ్డి	108
పుట్టా బలరామరెడ్డి	72
మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్	14

◆ ◆ ◆

రాజాగారి నామినేషన్లు ఇంకా రాలేదు. రెండువారాల క్రితం మేము సూచించినవారే వుండవచ్చు. కో-ఆప్షన్ సభ్యులెవరో చూడవలసి వున్నది.

◆ ◆ ◆

సుందరరామరెడ్డిగారి పరిపాలనలో కాలేజి పరిస్థితి అధ్వాన్నమై పోయింది. అతి ముఖ్యవిషయాల్లో కూడా సుందరరామరెడ్డి గారు స్వతంత్రంగా - నిరంకుశంగా వ్యవహరించారే గాని, కమిటీని సంప్రతించిన పాపాన పోలేదు. వీరి పాలనలో కమిటీ నామకార్థమైపోయింది. కడకు తనకు అధికారం దఖలుపరచిన శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారి దృష్టికైనా ముఖ్యవిషయాలు తీసుకపోయేవారో లేదో సందేహమే!

భవనాల నిర్మాణం లెక్కలు ఆడిట్ కాలేదు సరికదా, అసలు కమిటీఆమోదమైనా పొందినవా? అనేది విచారించదగిన విషయం. గత సంవత్సరం విద్యార్థుల జీతాలవిషయంలో సుందరరామరెడ్డిగారు పరిస్థితులను ఎంత విషమింపజేశారో, సంస్థకు, సుబ్బారెడ్డిగారికి ఎంత అపఖ్యాతి తెచ్చిపెట్టారో అందరికీ తెలిసిందే. వీటన్నిటికీ సుందరరామరెడ్డిగారినే యెట్లా నిందిస్తాము? లోపాలు తెలిసీ, విని 'సుకవి' గారని గౌరవించి వూరుకున్న సుబ్బారెడ్డి గారు, నిస్సహాయులుగా పెదవి కదిలించని సభ్యుల బాధ్యతకూడా వుంటుంది. సుబ్బారెడ్డిగారు యీ దఫాఅయినా ఒకకిరిమీద వదలకుండా, అన్ని విషయాలు స్వయంగా చూడమని, కో-ఆప్షన్లలో గూడా తనవారి లోకే నోయగలిగిన సభ్యులను తీసుకోమని కోరుతున్నాము.

క్రొత్త సభ్యులకు మా అభినందనలు.

ప్రిన్సిపాల్ రాజీనామా

వి. ఆర్. కాలేజి ప్రిన్సిపాలు శ్రీ కె. జగన్మోహనరావుగారు రాజీనామా యిచ్చారు. వీరి రాజీనామాను కమిటీ ఆమోదించింది. తాత్కాలిక ప్రిన్సిపాలుగా, చరిత్ర శాఖాధిపతి శ్రీ ఆర్. సుబ్బారెడ్డిగారు నియమింపబడి యీ రోజు చార్జికూడా తీసుకున్నారు. జగన్మోహనరావుగారు యిదివరకటివలె లెక్కలశాఖకు అధ్యక్షం వహిస్తారు.

జగన్మోహనరావుగారు ప్రిన్సిపాలుగా నియమితులై రెండేళ్ళయినది. ఈ స్వల్ప వ్యవధిలోనే రావుగారు మూడుసార్లు రాజీనామాయిచ్చారని, కడసారి ఆమోదించబడిందని తెలుస్తున్నది. వీరి రాజీనామాకు బయటకు కనబడే కారణం అనారోగ్యం. కాని అసలు కారణం అదిగాదని మా అభిప్రాయం.

ప్రిన్సిపాలు శాశ్వత నియామకం ఎప్పుడు జరుగుతుందో తెలియదు. ఈ విషయంలో, ఉపన్యాసకుల, ట్యూటర్ల నియామకంలో అర్హతలు, అధిక్యతలకు ప్రాధాన్య మివ్వవలసిందనీ, సంస్థ అభివృద్ధిని దృష్టిలో వుంచుకోవలసిందనీ, కమిటీవారిని కోరుతున్నాము.

స్కూల్ ఫైనల్ ఫలితాలు

ఈ వారం అందిన మరికొన్ని స్కూళ్ళ యస్. యస్. ఎల్. సి. ఫలితాలను దిగువ యిస్తున్నాము.

స్కూలు	పరీక్షకు కూర్చున్నవారు	ఉత్తీర్ణులైనవారు	శాతం
ముత్తుకూరు	33	20	61
కందుకూరు	86	45	52
పామూరు	31	13	42
ఆర్.వి.యం. వెంకటగిరి	72	22	31
వాకాడు	89	27	30
కావలి	63	16	25
సూళ్లూరుపేట	83	18	24
పొతకమూరు	9	2	22

వెంకటగిరి హైస్కూలులో ఏడుమంది తక్కువ వయస్సు విద్యార్థుల ఫలితాలు తెలియవలసి వున్నది.

◆ ◆ ◆

జిల్లాలోని మరికొన్ని హాస్టళ్ళలో చదివిన ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. విద్యార్థుల ఫలితాలు కూడా తెలిసాయి. వాటి వివరం.

హాస్టలు	పరీక్షకు కూర్చున్నవారు	ఉత్తీర్ణులైనవారు
ఉదయగిరి	2	–
ఆదివాసి హాస్టలు-కందుకూరు	2	–
గండవం	3	–
నెల్లూరు యానాది బాలికల హాస్టలు	1	–
ఠక్కరుబాబా-నెల్లూరు	2	–
కురిచేడు	2	–

ఆచార్య రంగా

నరసింపాడులో క్రొత్తగా నిర్మాణమైన హైస్కూలు భవన ప్రారంభోత్సవానికి ఆచార్య రంగా 24 తేది ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో నెల్లూరు విచ్చేశారు. స్టేషనులో కాన్సిల్ సభ్యుడు శ్రీ పెళ్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి ప్రభృతులు స్వాగతమిచ్చారు. మధ్యాహ్నము శ్రీ పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డిగారి ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించి, కొంతసేపు విశ్రాంతి తీసుకొని, వింజమూరుకుపోయి, రాత్రి బహిరంగసభలో వుపన్యసించి, 25 తేది నర్రవాడలో హైస్కూలు భవనాన్ని ప్రారంభించి, బిట్రగుంటలో ఎక్స్‌ప్రెస్ నందుకొని తెనాలికి పోయిరి.

శాసనసభ్యుడు శ్రీ కాకం వెంకటరెడ్డి గారికి మా సలహా:- విద్యాసంస్థలు ఒకదాని కొకటి పోటీ కాదు. విద్యాసంస్థలసంఖ్య పెరగడం ప్రగతికి సూచకేగాని నష్టం కాదు. ఏ గ్రామంలోని స్కూలును ఆ గ్రామస్థులు నిల్పుకొనటకు కృషిచేయడం సబబుగాని, యింకొకదానికి అడ్డంపోవడం వుచితంగాదు. అది సంకుచితమవుతుంది. కాబట్టి నర్రవాడ హైస్కూలుకు అడ్డుపడే ప్రయత్నాన్ని విరమించవలసినదిగా సలహాయిస్తున్నాము.

విద్యుచ్ఛక్తి

నెల్లూరులో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా రోజుకు ఎన్నిసార్లు ఆగిపోతున్నదో లెక్కలేదు. చాల అబందరగావున్నది. పౌరులు తీరని అసౌకర్యానికి గురియౌతున్నారు. గత వారంలో రంగనాయకులపేట ప్రాంతంలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా ఆగిపోగా, డాక్టరు శ్రీ రామయ్యగారు ఎన్నిసార్లు ఫోను చేసినా, వస్తామని చెప్పడమేగాని, వచ్చి సరిచేసినవారు లేరట. పెండ్లిండ్లు, యాత్రికులు, వీటన్నిటితో ఆరోజు ఎంతో యిబ్బంది అయిపోయిందట. విద్యుచ్ఛక్తి వున్న అధికార్లు యీ లోపాన్ని సవరించి, విద్యుత్సరఫరా సక్రమంగా వుండునట్లు చూడవలెను.

ఆత్మకూరు ఎలక్షన్ దావా

మూడవ ప్రతివాదిగా నెల్లూరు డిప్టీ కలెక్టరును తొలగిస్తూ జిల్లా జడ్జి వుత్తరువుచేశారు.

శ్రీ కొండయ్యగారు తన మొదటి పిటిషనుకు సవరణ పిటిషన్ దాఖలుచేశారు. ఆ పిటిషనులోని వారుగాక, మరొక 30 చనిపోయిన ఓటర్లను చేర్చాలని కోరారట.

శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారి కౌంటరు కొరకు 27 తేదికి వాయిదా వేయబడివున్నది.

బజారు ధరలు

మొలగొలుకులు పుట్టి 1-కి 335–0–0 పల్లెలలో 350–0–0 వరకుగూడా వున్నది.

ఏటికి నీరు

ఏటికి నీరువచ్చి కాలువలు పూర్తిగా పారుతున్నవి. 26 తేది ఉదయం నీటిమట్టం.

నెల్లూరు ఆనకట్టమీద	1. 6 అ.
సంగం ఆనకట్టమీద	1. 0 అ.
నెల్లూరు చెరువు	12. 7 అ.
కనిగిరి రిజర్వాయర్	16. 2 అ.
సర్వేపల్లి చెరువు	4. 8 అ.

నెల్లూరు ఏటివద్ద లెక్కప్రకారం 23, 24 తేదులలో 1½ పదును వర్షం కురిసింది.

——

పెండ్లిండ్ల పురాణం

(6వ పేజి తరువాయి)

పడవం, పోలీస్‌రిపోర్టులు గావడం, పోలీస్ వ్యాన్ పరుగెత్తడం, యీ వ్యవహారమంతా ఒక పక్షవాదంలో ఒక స్థానిక పత్రిక ప్రత్యేకానుబంధం ప్రకటించడం, యీ వ్యవహారం తెలియనివారికి గూడా పెండ్లిసమయానికి తెలియడం జరిగిపోయింది.

అసలు యిలాంటి సున్నితమైన విషయాలు రెండవచెవికి వినబడకుండా వుండదగినవి. వీధి రచ్చలు, బందోబస్తులు, పత్రికాప్రకటనలు తొందరపాటుగావుంటవి. అసలు యీగందరగోళం అంతా పెళ్ళికొడుకు పినతండ్రి లోభిత్వంవల్ల వచ్చింది. పైపాడు సంబంధానికి ఒప్పుకొన్న పెద్దమనిషి, వారికి తెలియకుండా రెండవ సంబంధాన్ని కుదర్చడం, తర్వాత దానిని వ్యతిరేకించడం ఎట్లా చేస్తాడో ఆశ్చర్యం. పెద్ద వయస్సులో వుండి, స్వతంత్రుడుగా, తన ఇంటికి తానే పెద్దగావుండి నిర్వహించుకపోతున్న రాజగోపాలరెడ్డి లోకంమాత్రం ఇందులో లేదనగలమా? ఈ విషయంలో ఎవరిదితప్పు, ఎవరిది ఒప్పు అనే విషయం చర్చించడం అనవసరం, అసంగతం కూడాను. వివాహం జరిగిపోయింది కాబట్టి యిక ఆ ప్రసక్తి ఎత్తకుండడమే మంచిది. అనవసర వివాదాలు, అపోహలు మాని, సర్దుబాటు గావలసిందిగా శ్రీ ఆత్తివరపు రామయ్య ప్రభృతులను కోరుతున్నాము.

కోటపోలూరు పెండ్లి

జమీన్‌రైతోద్యమంలో, స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో వెనుక ముందులు చూడకుండ పాల్గొన్న కోటపోలూరు కాంగ్రెస్ కుటుంబీకులు శ్రీ బద్దెపూడి పేరారెడ్డిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి వసుమతమ్మను, పేరారెడ్డిగారి మేనల్లుడు శ్రీ తనమాల వెంకటరమణారెడ్డిగారి కుమారుడు ఆయుష్మంతుడు వెంకటనారాయణరెడ్డికిచ్చి 19–6–59 తేది కోటపోలూరులో వివాహము అతివైభవముగ జరుపబడినది. పెండ్లికి జిల్లా నాయకులు ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి—వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారలు వచ్చియుండిరి. ఈ వచ్చినవారినంతా రాజకీయ అస్త్రసన్యాసి, నిత్యలరోగి, శ్రీ బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు ఆదరణతో స్వీకరించుచుండినారు.

ఈ పెండ్లి సందర్భంలో ఒక విచిత్రమైన పోటీ జరిగింది. పెండ్లికుమార్తె తండ్రి శ్రీ పేరారెడ్డిగారు తన పెరటినిండా పందిళ్లు వేయించి, పందిళ్ళనిండా చుట్టుప్రక్కల పల్లెలలోని పేదప్రజలకంతా–సుమారు 5000 మందికి–లడ్లు జిలేబీలతోటి షడ్రసోపేతముగ తిన్నంతవరకు భోజనంపెట్టించారు. భోజనం చేయుచున్న వారికి పేరారెడ్డిగారు తన చేతులతో బాదంఖీర్ వడ్డిస్తుంటె నేను చూస్తూ అట్టే నిలబడిపోయాను. అటుపిల్లవాని తండ్రి శ్రీ రమణారెడ్డిగారు తనవాకిట పెండ్లి పందిరిలో కూర్చొని భోజనంచేసి పోవుచున్న ఆ పేదజనులనంతా పిలిచి తలా ఒక్కో కట్టు పంచ–పైగుడ్డచొప్పున సుమారు రు. 5000 ల విలువగల గుడ్డలు పంచిపెట్టినాడు. తిని నుండు మైకు పెట్టుకొని మైకులో ఆ పోయే పేదవారి పేర్లను ఆదరంతో పిల్చి గుడ్డలిచ్చి పంపుతుంటె–మైకులో వారు పిక్కటిల్లి పేరు పిలుచినపుడల్లా వారు పులకరింపుకలిగేది.

తమ కష్టపు సంపాద్యంలోనుండి మామ అల్లుళ్ళు యిద్దరూ యీ దినాల్లో యింత ఔదార్యం ప్రదర్శించడాన్ని ప్రశంసించక తప్పదు. ఆనాడు కోటపోలూరు చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల పేదప్రజలంతా పేరారెడ్డిగారి భోజనం తిని, రమణారెడ్డిగారి గుడ్డకప్పుకొని యింక మనకు కరవులేదని మైమరచి నిద్రపోయివుంటారు. వారి జీవితంలో యీ పెండ్లిని, యీ దాతృత్వాన్ని మరచిపోలేరు.

ఈ వితరణపోటీలో మామ గెలిచాడో, అల్లుడే గెలిచాడో చదువరులే నిర్ణయించాలి!

——

చిత్రజగత్

'భద్రం' సమీక్ష

మాయింటి మహాలక్ష్మి

కట్నం రాకపోయినా ఫరవాలేదనుకొని, పెళ్ళిళ్ళ పేరయ్య తెచ్చిన ఓ సంబంధం చేసు కున్నందుకు, రెండో పెళ్ళయిన కొన్నాళ్ళ దాకా విచారించవలసిన అవసరం శంకర నారాయణగారికి ఏ మాత్రం కలగలేదు. వారి కి మొదటి భార్య వయసంతా కలసి ఆయన ప్రాక్టీసంత లేకపోయినా, ఆ అమ్మాయి పేదరి - కాన్ని తెలిసింది, బాధలు చూసింది, మన దేశంలో అందరు ఆడవాళ్ళలా ఇతరుల కోసం బాధపడేందుకు పుట్టింది కావడంచేత, ఆమె ఆ ఇంట్లో అడుగుపెట్టిన కొద్దిరోజులలోనే శంకర నారాయణగారి సంసారాన్నొక దోవకు తెచ్చి నది. పసిపిల్లల హృదయాల్లో తనంటే ఉన్న లేనిపోని భయాలన్నిటినీ తొలగించింది. తరు వాత ఆ హృదయాలను తనమీద ప్రేమాభి మానాలతో నింపేసింది. శంకరనారాయణ గారిని మళ్ళీ కొత్తమనిషిని, అంటే మామూలు మనిషిని, చేసింది. ఒక్క_ముసలావిడ మనస్సును మార్చడంమాత్రం, ఎందుకనో, ఆఖరు రీలు దాకా వాయిదా వేసింది.

దేశవాళీ సినిమాలు చూడడం అలవాటైన వారందరికీ ఈ కథ పద్దెనిమిది వేల అడుగుల సినిమాకి సరిపోయేదని తెలుసు. సామాన్య ముగా సినిమాలన్నీ అందాకావచ్చి ఆగిపో తుంటాయని కూడా తెలుసు. కాని 'ఆంధ్ర రాజధానిలో తయారైన తొలిచిత్రం' - ఈ మధ్య మనం చూసిన చాలా సినిమాలకన్నా చాలా నయమనిపించే చిత్రం, 'మాయింటి మహాలక్ష్మి'కి మాత్రం ఇదంతా వట్టి ఉపో ద్ఘాతం మాత్రమే. అసలు కథ, దీనికి రెండు మూడింతలది ముందేవుంది. ఆ కథని కొత్త దర్శకుడు రామినీడు గారు చూపిస్తుంటే మనకి అప్పుడప్పుడు, ఇది తెలుగువాళ్లు తీసిన కథేనా అనికూడా అనిపిస్తుంటుంది.

ప్లీడరు శంకరనారాయణగారికి మొదట ట్నుంచీ ఒక అనుమానం. భార్య మెచ్చే, ఆమెకు నచ్చే భర్త కావాలని. ఈ మెప్పుకోసం ఆయనపడే తాపత్రయం, దానికితోడు ఆమె మనసు ఎప్పుడు ఎలా మారుతుందో అన్న భయం ఆయన్ను సగం వెర్రివాణ్ణి చేస్తాయి. ఆ భార్యను సుఖపెట్టడానికి ఆయన ప్రయ త్నాలు ఆయనకు తెలీకుండా ఆమె దుఃఖా నికే కారణాలవుతాయి. వీటికితోడు, చదువు కొరిగిన ఓ లేడీ స్త్రీ సీతాకోకచిలుక, ఓ లేడీ జా, ఆయనకు వినిపిస్తుందనైనా లేకుండా ఆయన్ను 'శాతయ్య' అంటుంది. ఈ వస్లన, దాని తరు వాత ఆయనభార్యమానం, శంకరనారాయణ గారిని శంకరనారాయణగా చేస్తాయి. దాంతో పచ్చటి ఆ సంసారంలో చిచ్చు రగులుకుంటుంది. ఓ హింసాకాండ ప్రారంభ మవుతుంది. ఒకళ్ళకు చెప్పరాని, చెప్పలేని బాధతో ప్లీడరుగారు తనకు - భార్యకు ఒక క్షణమైనా శాంతిలేకుండా చేస్తాడు. ఇద్దరికి యమయాతనలు కల్పిస్తాడు. ఈ యాతనలు చిత్రం చివరిదాకా అయిపోవడం మన సినిమా నియమాలొప్పుకోవు. కాబట్టి, రచయిత క్రమ్యాగాత్మ గారు ప్లీడరుగారికి ఊరట కలిగించే విషయాలు చాలా సేపటిదాకా తెలియ కుండా జాగ్రత్తపడి, ఒకటితరువాత ఒకటి, హింసాకాండలను తయారుచేసి పాపం, ఆ పెద్దమనిషిని నరకయాతనలు పెడతారు. పది హేడు వేల అడుగుల సినిమా అయిపోయి - పాత్రలు కార్చిన కన్నీటి వెల్లువలు, మోకాళ్ల ఎత్తుకెలిచి, ఉపకథలన్నీ పామరజనరంజకంగా ముగిసినతరువాతగాని, అసలు సంగతి చెప్పి, ప్లీడరుగారిని యీ బాధలనుండి విడుదల చేయరు.

ఈ లోపల గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు గారు కొంతసేపు ఇరవయ్యో శతాబ్దపు రాజ రాజుగా, కొంతసేపు ఈ కాలపు, స్థితిగల, మర్యాదస్తుడయిన ఒథెల్లోగా ఇప్పుడప్పుడే మనం మర్చిపోలేని ఓ పాత్ర పోషణను మనకు చూపిస్తారు. జమున తన నటనా కౌశల్యాన్ని మరోసారి బుజావు చేసుకుంటుంది. రామినీడు గారు పాత కిటుకులు, టుప్రిమాలు, తప్పించగా చేస్తేగాని, కొత్తదనం గల దర్శకులుగా తన పేరును స్థిరపరచుకుంటారు. రమణారెడ్డి, సూర్యకాంత కలిసి, తెలుగు సినిమాల్లో మనం ఈ మధ్య ఎప్పుడూ చూడని ఓ సన్నివేశాన్ని, పేరిమ పన్ని కేకాన్ని పెళ్లితరువాత మొదటిది చూపిస్తారు. వీటితోపాటు ఇద్దరు కొత్త నటులు, బోలెడు అరిగిపోయి నలిగిపోయిన అలవాట్లుకూడా మాని, సినిమా అయిపోయే వరకు ఇంటర్‌వల్ దాకా కథలో మనస్సును తోడించడానికి చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ మర్చి పోతాం. నటులలో శక్తి సామర్థ్యాలన్నీ ఉపయోగించుకుంటూ, వాటినసలు పూర్తిగా అప్పుడప్పుడు వదిలేస్తూ రామినీడుగారు చెప్పిన తీరుకు ఆనందిస్తాం. అప్పటికింకా గుర్తుంటే రామినీడుగారు చెప్పిన 'లోగ్స్' అన్నీ చాలా పాతవి అని కొంత నిరుత్సాహ పడతాం. మొదట్లో కొంతసేపు పాత్రలంతా అలిండియా రేడియోలో ప్రముఖుల మరణ వార్తలను చదువుతున్న న్యూస్‌రీడర్‌లా ఎందుకు మాట్లాడారా అని ఆశ్చర్యపోతాం. ఆంధ్ర రాజధానిలో ఆంధ్ర ప్రముఖులను గురించి ఈ మధ్య వినవచ్చే వార్తలను విని వుంటే యీ చిత్రంలో ఆ పువ్వువిలాసం పాటలు అంతర్యం ఏమిటా అని కాసేపు ఆలోచిస్తాం. ఇట్లాంటి చిత్రాలు రామినీడు గారు ఇంకా చాలా తీస్తే బాగుంటుందను కుంటూ ఇంటికివస్తాం.

భూములు అమ్ముతాను

* * * *

నాకు హక్కు_ అనుభవముగల నెల్లూరు తాలూకా, కోడూరుగ్రామం, బిట్టు I చెన్న పల్లిపాళెంలోని యస్ 4—80 ట్లు విస్తీర్ణంగల కోడూరి రామమ్మ కయ్య, కాశిరెడ్డి కయ్య, చిన్నదయ్యాల కయ్య, పెద్దదయ్యాల కయ్య మాగాణి భూములను విక్రయించ దలచుకొ న్నాను. కావలసినవారు నాతో వచ్చి బేర ములు చేయవచ్చును.

—సర్వేపల్లి వెంకట్రావు,
(సెంట్రల్ బ్యాంకు ఎదురుగా)
ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 45 of 1959.

వలకు సుబ్బయ్య ... —వాది.
లింగారెడ్డి నాగిరెడ్డి —ప్రతివాది.

వాదికిచ్చేటికి ప్రతివాది వ్రాయించియిచ్చిన ప్రాంసరినోటును బట్టి రూ. 499—00 లకు దావా వేసియున్నాడు. ప్రతివాదికిగల ఆక్షే పణలు తెలుపుకొనుటకు 20-7-1959 తేది వాయిదా వేసియున్నారు. అరోజు పగలు 11 గ ॥కు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—వవని సుధాకరరావు, వాదిఅడ్వకేటు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

కాలేజి ఎన్నికలు (నెల్లూరు)

ఏ. సి. అంటి గూర్పు ఎంతెంతో ట్రయికేసి
అపజయమ్మునొందె అయ్యొకర్మ!
కలదివట్టినూ రు; కాలేజ దేందండి?
ముస్సిపాల్టిదుండి ముందుముందు.

ఎన్నికల్లా మనము ఏ. సి. కి పాటిక
నిలువలేము వస్తె గెలవలేము
వేవకేలందబ్బు పెదకల్లి లాభంబు
ఛేరుమేమ్న గొప్ప చెయ్యలేము.

ఏ. కే. గోపాలన్

గోపాలన్నా! పిల్లల
కాపాలకు పుల్లులెగవు చరివాడుయ్యా!
పేకల్లో తిమలెక్కరు,
పాతము ఖండించి వగచి ఫలమేముండీ?

ఇండియాలో అసలు యీపున్య దేశంలో
కమ్యూనిస్టు లేని కమ్యూనిజము
మొలకలెత్తబోదు మొలిచిందనుక వేళ
అంతరించిపోద్ది హాస్యవర్లా.

మాజీ న్యాయమూర్తి

మాజీ న్యాయమూర్తి మనపతంజలిశాస్త్రి
మొన్న పెద్దపదిలో చెన్నపురిలో
ఎజ్జపురుసుదొలిచి ఏమేమొ పెలదిచ్చె
అపరవయసు పాపమాయ్యె దేండి?

ఇందిరాగాంధి

అనుభవమ్ముకొద్ది అలింద్య కాంగ్రెసు
కర్ణధారులుగాదు ఆడమనిషి
అని తలంచినాము అదిశుద్ధపొరపాటు
నిరుపమానమమ్మ నీదుప్రతిభ!

నీర్మనములుకాదు నీతండ్రి పండిట్జి
దిత్రమైనమనిషి చెపితెవినడు
నచ్చచెప్పి మెప్పి సంబూద్రిగవర్మెంటును
డించెకట్టుజాడు దెబ్బతియ్య.

ఏదొకృత్తివార్త యీరోజు అందింది
మధ్యమధ్య బుద్ధిమార్చుకొను
ఎజ్జపోదకల్లా దొంగకాళిపంపొద్ది
పరువుపోద్ది తెల్లపడముకొద్దె.

రాజాజీ

ముంగ్గినాపినాను, మోమాటపడ్డాను
పొగడినారు చెవులు దిగినవేళ్ల
పాలకుల్ని, మైలుపడ్డారు రాజాజీ
అరచెమొత్తుకొన్న అందజెంతె.

ఆంధ్రయువకులార

కమ్యూనిస్టులేల కల్లోలమిన్నాన!
ఆక సాయపాల్ల అర్థమైంది?
పుట్టగతులు లేవు పొరపాటుపడ్డార
వుత్తరోత్ర, ఆంధ్రయువకులార!

గుడ్‌న్యూసు

చదువుకున్నవారు, పర్వీసుగలవారు,
మనయిలాకమనిషి మంచివాడు
అయ్యెంటజడ్జి అయ్యారు, గుడ్‌న్యూసు,
ఇప్పటింకాపురికి యికకోర్టు.

ఆంధ్రకీర్తి ఠ్యాలో హైకోర్టుజడ్జీకి
మనిషివయ్య, భ్యాతిగనిషివయ్య,
తప్పులోదు మేము మెప్పించలేదమ్మ,
తిరుగలేదు కవుల దీవెనలు.

నెహ్రూ ఉవాచ

"పన్నెండ్లుమీరు పదవిలోనే సిద్దాన్ని
నొక్కవోండి, లేవ తప్పుడించ
రవ్యదండుపచ్చి రాజ్యమ్ము పాలిస్త్రీ"
పితపితలు; పిచ్చిభ్రమలు!

విదేశవార్తలు

(వన ఉత్తర కార్య)

ఓటింగు విధానానికి, జనవాక్యనిర్ధారణ జరిపి నాయినా, వ్యక్తిచెప్పడం తక్కువావసరమైవుంది.

లావోస్ పరిస్థితి

లావోస్‌లో కొన్ని వర్గాలు ప్రతిష్టంభన కల్పించ నుద్దేశించ దలిస్తేతప్ప యిప్పట్లో లావోస్ పరిస్థితి విషమించకపోవచ్చును. కాని మున్ముందు ఎప్పటికైనా వియత్‌నాంలో పశ్చిమరాజ్యాల - చైనా సైన్యాలు తలపడే ప్రమాదం లేకపోలేదు. లావోస్‌ను గురించి ఇండియా, పోలెండు, కెనడా రాజ్యాలతో ఏర్పాటైన అంతర్జాతీయ కమిషన్ పనులపై ఉత్తర వియత్నాంతో లావోస్ సరిహద్దు తగాదాను పరిష్కరించవలసి వున్నది. ఈ సమయంలో కెనడా లావోస్‌కు వత్తాసు పలకడంతో అంతర్జాతీయ కమిషన్ చిక్కుల్లో పడింది. లావోస్‌కు సైనిక ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్న అమెరికా వత్తిడితోనే కెనడా ప్రభుత్వం యీ విధంగా పోకడ అనుసరిం చిందా అని అనుమానించడానికి ఆస్కార మొంది.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

అల్పవర్షం

జూన్ నెల 27, 28, 29 తేదీలు జల చంద్ర అల్పవర్షం. శ్యేష్ఠమాసం కృష్ణపక్షా కాల వృష్టి.

ఆర్ద్రాకార్తె

జూన్ నెల 22 తేదీ పగలు గం 1-13 ని మొదలు జూలై నెల 6 తేదీ పగలు గం 2-12 వరకు ఆర్ద్రాకార్తె.

ముహూర్తము

జూన్ నెల 29 తేదీ, జూలై నెల 3 తేదీ ముహూర్తములు.

జూన్ నెల తిథులు

27 శని	సప్తమి	సా 6- 9 గం. వ.
28 ఆది	అష్టమి	సా 6-59 గం. వ.
29 సోమ	నవమి	రా 8- 6 గం. వ.
30 మంగళ	దశమి	రా 9-43 గం. వ.

జూలై నెల తిథులు

1 బుధ	ఏకాదశి	రా 11-26 గం. వ.
2 గురు	ద్వాదశి	రా 1-14 గం. వ.
3 శుక్ర	త్రయోదశి	రా 3- 0 గం. వ.

జనవాణి

ఈ శీర్షికక్రింద వివిధ సమస్యలనుగూర్చి పాఠకులు చర్చించవచ్చు. తమ తమ అభిప్రాయాలను స్వేచ్ఛగా వెలిబుచ్చవచ్చు. వ్యక్తిగత దూషణలకుమాత్రం యిది వేదికకాదు. —సం. జ. రై.

విదేశాలలోని భారతీయులకు తెలుగు రేడియో సంగీతం

మలయా, బర్మా మొదలగు ఆగ్నేయాసియా దేశాలలో నివసించు దక్షిణ భారతీయులకు ప్రత్యేకంగా ప్రతిరోజు ఉదయం ఇండియా కాలమానం 5-45 గం. నుండి 6-45 గం. వరకు తమిళంలో ఒక గంట రేడియో కార్యక్రమం 13.83, 16.94, 19.86 మీటర్లలో ప్రసారం చేయబడుచున్నది. దక్షిణ భారతీయ శ్రోతలెల్లరు ఎంతో ఆనందించుచుండెడివారు.

కాని ప్రస్తుత మీ కార్యక్రమం, కేవలం తమిళ కార్యక్రమంగా మారిపోయింది. మధ్యాహ్నం ఒకటి రెండు తెలుగురికార్డులను వినిపించుటనుకూడ రద్దుచేశారు. దీనివల్ల, విదేశాలలో నివసిస్తున్న తెలుగు, కన్నడశ్రోతలు నిరాశా నిస్పృహల పాలయ్యారు. ఈ విషయమై మలయా శ్రోత ఒకరు, శ్రోతల కార్యక్రమంలో యిటువంటి అభిప్రాయాన్నే యిటీవల వెల్లడించి వున్నారు.

కావున యీ విషయమై కేంద్ర ఆలిండియా రేడియో విదేశశాఖ డైరెక్టరు జనరల్ గారు శ్రద్ధబూని, మునుపటివలె తెనుగు విద్వాంసుల కచ్చేరీలను, తెనుగు సంగీత రికార్డులను, విదేశ భారతీయుల రేడియో కార్యక్రమంలో చేర్చి, యధాప్రకారం, వినిపింప చేయవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

మార్లాపేట —యం.యం. సదానందం

*

పడుగుపాడు-కంభం రైలుమార్గం

నెల్లూరుజిల్లాలో పడుగుపాడునుండి కనిగిరి, పామూరుమీదుగా, కర్నూలు జిల్లాలోని కంభంవరకు రైలుమార్గం వేయదలచి, మొప్పుదేండ్లక్రితం సర్వే చేయించి, రాళ్లను పాతించి యున్నారు. కాని తర్వాత ఎందువల్లనో రైలుమార్గం వేయకుండా యీ స్కీమును వదలివేశారు. అందువల్ల నెల్లూరుజిల్లా వెనుకబడిన తాలూకాల అభివృద్ధికి గొప్ప దెబ్బ తగిలినది.

ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని హైదరాబాదుకు వెళ్లుటకు, చుట్టు చుట్టి విజయవాడమీదుగా అధిక వ్యయప్రయాసల కోర్చి ప్రయాణం చేయవలసి వుంది.

నెల్లూరు జిల్లా వెనుకబడిన తాలూకాల అభివృద్ధినికోరి అయినా, పడుగుపాడు కంభం రైలుమార్గమును వేయించవలసినదిగా ప్రభుత్వమును కోరుచున్నాము.

—పి. సోమయాజులు.

*

కోనపల్లి—దర్శిగుంటపేట రోడ్డు

కనిగిరి తాలూకాలో పామూరునుండి చంద్రశేఖరాపురం మీదుగా దర్శిగుంటపేట వరకు రోడ్డువేసి యున్నారు. వెలిగొండలు దాటి కర్నూలుజిల్లా కోనపల్లివరకు రోడ్డు వేయబడివుంది. కోనపల్లినుండి దర్శిగుంటపేటకు దాదాపు 15 మైళ్లు వుంటుంది. ఆ 15 మైళ్లు రోడ్డువేయవలసినదిగా ప్రభుత్వమును కోరుచున్నాము. ఈ రోడ్డువేస్తే సింగరాయకొండనుండి కర్నూలు వరకు బస్సు రవాణా సౌకర్యంకూడా ఏర్పడగలదు.

పైన పేర్కొన్న రైలుమార్గము, యీ రహదారి వేస్తే, ప్రజలకు కరువుపనులు చూపించి, వారి నిరుద్యోగమును పోగొట్టినట్లు కాగలదు.

చింతపూడి —పి. సోమయాజులు.

—

రాజస్థాన్

(4-వ పేజీతరువాయి)

వ్యాపారాన్ని సాగిస్తూవుండగా మరికొందరు పై దొంగల గుంపులకు పెట్టుబడిదారు లైనట్లు ప్రజల నమ్మకము. 49 సంవత్సరాలనుండి పరారీలోవుండి, పట్టుకున్న వారికి 7000 రూపాయలను బహుమానమియ్యడానికి ప్రభుత్వము సమ్మతించినప్పటికీ పోలీసుల కండ్లలో దుమ్ముకొట్టి దోపిడులు సాగిస్తూవుండే అర్థయి సింగు ఆటపట్టైన బాగూరుజిల్లా ఎడారిని ఈ దినమే మేము తిన్నగా దాటినాము. నాలుగు దినాలక్రితమే ఈ సింగు పోలీసులకు ఎదురై 13 గంటల కాలము యుద్ధముచేసి తప్పించుకొని పారిపోయినాడు. గ్వాలియరు ప్రాంతంలో దొంగలగుంపులకు నాయకత్వం వహించిన పుట్లీ అనుస్త్రీ, ఆమె చెల్లెలు, ఇంకా దోపిడ్లు సాగిస్తూనే వున్నారు. ఎడారి ఇసుక దెబ్బకు రైలు ఆగిపోవడం, పైర్లు పాడుగావడం, స్నానం అసలే వుండదుగదా, తుడుకు గ్రుక్కెడు మంచినీళ్లకుకూడ కరువై ఐదారు మైళ్లవరకు ప్రజలు కడవలను ఒంటెలపైన, ఎద్దులబండ్లలోను, తోలు సంచులను నింపుకొని అతిపనిగా తెచ్చుకోవడం ఇక్కడ సర్వసామాన్యము. ఒక్క తెలుగుదేశమేకాక, దేశమంతట గుర్తెరుగుదీసుకొన్నట్లు అన్ని వ్యాపారాలలో గాంధి టోపీలతోను బిర్ల దిండ్లతోను, గోసంరక్షణలతోను మెల్లగా చొచ్చుకొని కోట్లు సంపాదిస్తూవుండే బిర్లా, నిన్న మొన్న నే పత్రికలలోను పార్లమెంటులోను ప్రసిద్ధికెక్కిన ముంద్రా, డాల్మియాలు ఈ మార్వారు ప్రాంతపు యిసుక దిబ్బల్లో పుట్టి పెరిగినవారే. ఎక్కడం దిగడం అట్టే లేకపోయినప్పటికీ, ఈ ధనవంతుల కొరకే వేయబడినట్లు కనబడే చిన్నరైలు మీరి గ్రామాలవెంబడి నత్తగుల్లవలె నెమ్మదిగా యిసుకతో యుద్ధాన్ని సాగిస్తూ ప్రయాణం చేస్తూ వుంటుంది.

ఇప్పటి ప్రభుత్వాలలో మార్వాడీ వర్తకులకు ఎంత పలుకుబడి వున్నదో అంత తలుకుబడే కోటలవల్ల రాజ్యభ్రష్టులైన పురాతన రాజవంశాలకుకూడ ప్రజల్లో ఉండడం గమనించదగిన విషయం. గత ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పోటీచేసిన 24 శాసనసభా స్థానాలలో జైపూరురాజా మానసింగు తన పార్టీవారికి సంపాదించగల్గింది 21. బికానీరురాజా విస్తారమైన తేడాతో కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని ఓడించి పార్లమెంటు సభ్యత్వాన్ని గెలువగలిగాడు. పదేసి మైళ్లవరకు నిలువనీడైనా చిక్కకుండ ఇసుకదిబ్బల్లో దుమ్ముకు ఎండకు ఎదురు ఈదుకుంటూ, గ్రుక్కెడు నీళ్లు తపసించినా దొరకని ఈ ఎడారుల్లో ప్రయాణం ప్రమాదకరమని బికానీరునుండి యోధ్పూర్ మైళ్ల దూరంలో ఎడారిమధ్యనున్న పూగల్‌కు జీపులో పోతూ పోయి యీ దినమే కనుగొన్నాను. ఎడారిలో 3, 4 వందల అడుగుల లోతుకు త్రవ్వితేగాని నీళ్ళు పడవు. పడినా దొరికేది ఉప్పనీళ్లే. ఒంటెలకు, ఎద్దులకు కపిలకట్టి నీటిని చేదుకుంటారు. బిర్లా స్వంతగ్రామమైన పిలానీలో బావులు 2000 అడుగుల వరకు కొంచవలసి వచ్చింది. మంచినీటి కరువు తిండికరువు కన్న మించింది. సంవత్సరానికి 5 అంగుళాలకు మించి పైన కురవదు. కురిసినపుడు మిట్టలపైన మేడలపైనపడ్డ వాననీటిని బంగారువలె చిన్న గొట్టాలగుండ గచ్చుతో నిర్మించుకొన్న నీటి పాతర్లలోకి దింపుకొని అది పదిలముగా వాడుకోవడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. ప్రతి యింటికి ఒక్కొక్క పాతర వంతున యీరి వెలుతులనున్న కల్లపు ప్రదేశంలో చక్కగా కప్పబడి బొక్కెన పట్టుటకు మాత్రము పరిమాణ్యె రంధ్రాన్ని కలిగిన పాతరలు అనేకం ఉంటాయి. ఇవికూడ అయిపోతే ఇక ఉప్పనీళ్లే గతి. ఇది "జననీజన్మ భూమిశ్చ" అని వేలకొలది సంవత్సరాలనుండి తపస్సు చేసుకుంటూ ఎడారిలో ఉండలేక పుట్టినచోటు వదలలేక నలిగిపోతుండే లక్షలాది రైతుల అగచాట్లు. ఎడారిరోడ్లలని సరిగా పిలువబడే ఒంటెలమీద మైళ్ళ దూరాన్నుండి తోలుసంచుల్లో కాస్త కలవారు ఈ నడుమ ఊడ తెరకబడ్డ జాగీర్దారులు నీళ్ళను తెప్పించుకుంటారు. పశువులు, మానవులు, గాలి దుమారాన్ని సెగను తప్పించుకోడానికి ఎడారిమధ్య అక్కడక్కడ రాతిగోడల దొడ్లను కట్టించుకోవడం గ్రామస్థుల ప్రభుత్వాల రివాజు. ప్రాత కాంగ్రెసువారికన్న ఓర్పులో పైచేతి వనిపించుకొన్న ఒంటె లేకుంటే బికానీరు జైసాల్మరు ప్రాంతాలలో ప్రయాణం దుస్తరం. గొంతు తడుపుకోలేక వపతి లేకాకెత్తిపోతే నీటికుండల పైనవాలే కాకులకు, నిరంతరము ఘోషగా అరుస్తూవుండే నెమళ్ల గుంపులస్థితి చెప్పనిలేదు. ఇట్టి అమాయకపు నిర్భాగ్యపు ప్రజలకు గంగాకాలేజిని 25 సంవత్సరాల క్రితమే నిర్మించి చల్లని ప్రభువని పేరుబడ్డ బికనీరు రాజా గంగాసింగు, అనేక మంచిపనులు ప్రజలకు జరిపించి, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని ఓడించి తాను గెలిచినానన్న వార్త చెవుల బడిపడకమునుపే తానే నడుపుచుండిన విమాన తతెంవల్ల ప్రాణాలు పోగొట్టుకొన్న మానవత్ సింగు (జైపూరు రాజా) యొక్క పేరు విననివారు రాజస్థానంలోనే లేరు.

రాజస్థానం రాజులకు రాజ్యాలుపోయినా లక్షణాలు పోయినట్లులేదు. ఉదయపూరు రాజా అతని పెద్దకుమారుడు ఒకేనగరంలో యిరువురు నిద్రించగూడదన్న పురాతనపు అలవాటును మీరు మరచినట్లు కనబడదు.

రాజస్థానం ఎడారి కంజాలులోని పాటియాలా వరకు నిప్పులను వెదజల్లుచు వాలుకలను ఎగజాసుచుండును. ఇసుకను కరుగెత్తనీయకుండుటకై పంజాబు ప్రభుత్వము త్రవ్విన కాలువలు సాగించిన సాగుబడులు చాలవరకు ఫలించినట్లే భావించవచ్చు.

(7-6-59.)

—

పిఠాపురం శర్మగారి
తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)
15 నిమిషములలో గుణము.
24 బిళ్లల సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులు వేరు.
తేలుమందుడిపో - తణుకు
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

కోడెదూడ పోయింది

రెండు అంగుళాల పొడవు, మూడ్రెక్కలు తెల్లకోడె, కాలుకట్టలేదు, ఎడమచెవు క్రింద దామరవాత లేసివున్నది. మెడమీద కొద్ది కొద్దిగా నల్లకాలిపున్నది. 5 జానల 4 అర్ధ వ్రేళ్ల యెత్తు. 4 పంటవున్నది. కాడి మరపలేదు, 10 రోజులనాడు యింటినుండి తప్పించుకున్నది. పోలిచి తెలిపినవారికి రు 20 లు యినాం యిస్తాము.

—తోరాపాటిల వెంకటసుబ్బయ్య, గొలగమూడి. అనికేపల్లి P.O. నెల్లూరు తా॥

హెచ్చరిక

నేను యీ రోజునకె నా తాలూకు పెద్యాల దాఖలాఆస్థిని గురించి నా అడ్వకేటు ద్వారా నా మరిదిఅయిన పూటుకూరు మజరా కంచరపాలెం కాపురస్తుడు పేకేటి రామయ్యకు పూర్తి వివరములతో నోటీసు పంపివున్నాము. సదరు నోటీసు ప్రకారము పెద్యాల దాఖలాఆస్థిని ఆయనపేర 14-8-55 తేదిగల రిజిస్టరు పత్రమును నామకార్థంగాను ప్రతిఫలరహితంగాను నావల్ల వ్రాయించబడి సదరుపత్రము నా వద్దనే వుంటూ పెద్యాల దాఖలాఆస్థి నా హక్కు స్వాధీనానుభవము లోనె వుంటూ నేను సర్కారుశిస్తు చెల్లించుకుంటూ వున్నాను. సదరు ఆస్థియందు సదరు పేకేటి రామయ్యకు ఏలాటి హక్కు స్వాధీనానుభవం లేదు. గనుక ఆతను సదరు ఆస్థిని యితరులకు ఏలాటి అన్యాక్రాంతం చేయుటకు హక్కులేదని యీమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

—: పెద్యాలు :—

కోవూరు తా॥ పూటుకూరు గ్రామంలో నెం 446 రు పట్టాదాఖలా కోరుమాగాణి సర్వే నెం 57-A రు యె 1-10 ట్లలో యె 1-00 కు హద్దులు:- [తూ] నా తాలూకుభూమి [ద] మేనకూరు వెంకటసుబ్బమ్మ భూమి [ప-ఉ] పొరుగుల కాల్వలు.

పూటుకూరుమజరా కంచరపాలెం. —పేకేటి పుల్లమ్మ. 20-6-59.

దోను డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 1 of 57. E. P. 91 of 59.

కె. లక్ష్మీదేవమ్మ ... —వాది.
మాలింటి రంగారెడ్డి —ప్రతివాది.

వేలంనోటీసు:- ప్రతివాది తా॥ కామగాని కుంట్ల గ్రామం పొలంలోని భూములు అనగా సర్వే నెం 47/2, 282; 306/2, 365 రెండు లాట్లుగా గవర్నమెంటులోన్నుసు యివ్వవలసిన బాకీకిలోబడి, డిక్రీబాకీకిగాను 30-7-59 తేది పై కోర్టులో యేలము వేయబడును.

—యస్. కృష్ణమాచార్లు - వాదిఅడ్వకేటు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోను నెం. 71354 రు.
బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పు - కుంభకోణము.
అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

జమీన్ రైతు చందా
1 సంవత్సరమునకు రూ. 10-0-0
6 నెలలకు 5-0-0
విడి ప్రతి 0-3-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఏజంట్లు:-
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు ఏజెన్సీస్
విజయవాడ - సికిందరాబాదు.

సంతృప్తిని సౌందర్యాన్ని
రెంటినీ ఇవ్వగలరు

గుండాల
వెంకట సుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగల వర్తకులు
చిన్నబజారు—నెల్లూరు

కుష్ఠు బొల్లి
సర్వ మేహ పొడలకు
గ్యారంటీ చికిత్స
రెడ్డి & కో
శ్రీ కృష్ణాశ్రమం - (స్థాపితం 1920)
హెడ్ ఆఫీసు: గోపాలపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా,
బ్రాంచి: కాపువీధి, నెల్లూరు

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
*
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

★★ పల్లెలు ★★

(4వ పేజీ తరువాయి)

ఒక మంత్రిసానిని నియమించారు. కాని వారివుర గ్రామంలో వున్న రోజులకంటే, లేని దినాల్లే ఎక్కువగా వుంటున్నవి. అదేమంటే మీారెవరు అడిగేదానికంటారు. జిల్లా బోర్డుకు రెండు అర్జీలు పెట్టుకున్నాము. అతీగతీ లేదు. ఇప్పటికైనా గమనించమని మనవి.
—రావిళ్ల తిమ్మయ్య.

తాళ్లూరు ప్రకటన

25 తేది తాళ్లూరులో జరుగబోవు జనసంఘం రైతుసభకు నేను అధ్యక్షుడనని నా అనుమతి లేకుండా కరపత్రాలు ఈంచిపెట్టబడుతున్నవి. నేను కాంగ్రెస్ ఆశయమైన సహకార వ్యవసాయమునకు వ్యతిరేకిని గాను. నాకు యీ జనసంఘం పార్టీతో సంబంధం లేదు.
—ఇడమకంటి గురువారెడ్డి.

చిన్న చెఱుకూరులో

చిన్న చెఱుకూరంటే కోటపల్లిగూడూరు బ్లాకులోనే గాదు, అన్నిబ్లాకులలోకి ఆదర్శ గ్రామమని చెప్తే అతిశయోక్తిగాదు. అంతే గాదు, సమాజ వికాస కార్యక్రమాలు ప్రారంభం కాకముందు, ఆ కార్యక్రమం అమలు జరిగిన ఆదర్శగ్రామం చిన్న చెఱుకూరు. గ్రామంలో అడుగుపెట్టగానే, అది అన్ని గ్రామాలవంటి గ్రామంకాదని స్ఫురిస్తుంది. హాస్పిటలు, హాస్టలు, స్కూలు, సమాజమందిరం, చక్కని తారు రోడ్లు...యివి అవి ఏమిటి, అన్ని సౌకర్యాలను కల్పించుకున్న వుత్తమగ్రామం యిది. చిన్న చెఱుకూరు ప్రస్తావనకువస్తే, ఈ ఆదర్శానికంతా మూలపురుషుడు, స్వార్థమెరుగని నిజమైన గాంధేయుడు శ్రీ బేజూరెడ్డి రామరాఘవరెడ్డిగారి పేరు ముందురాక తప్పదు.

ఈ విశేషాలన్నీ విన్నారు నెన్న నెల్లూరుకు వచ్చిన అభివృద్ధిశాఖ కమీషనర్ శ్రీ సి. నరసింహాం; అన్ని కార్యక్రమాలు వెనుకకునెట్టి యీ ఆదర్శగ్రామాన్ని దర్శించాలనుకున్నారు; కలెక్టరు శ్రీ శ్రీనివాసాచారి, ఖద్దరు ప్లానింగ్ ఆఫీసరు శ్రీ మల్లికార్జునంగారలతో వెళ్లిచూచారు. శ్రీ రామరాఘవరెడ్డి ప్రభృతులతో గంటసేపైగా చర్చలు జరిపారు. ఫలహారానంతరం నెల్లూరు చేరి హైదరాబాదు పోయారు. —ఓ. వి.

* * *

17 తేది అంబర్ చరఖా శిక్షణాలయానికి శ్రీ బేజూరెడ్డి రామరాఘవరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. కోటపల్లిగూడూరు బ్లాకులో యిది రెండవ శిక్షణశిబిరం. మొదటిది ముసునూరువారి పాలెంలో నెలకొల్పబడి జరుగుతున్నది.

ఈ ప్రారంభోత్సవం చాల నిరాడంబరంగా జరిగింది. ఏరియా ఆర్గనైజరు శ్రీ రమణయ్యగారు వుపన్యసించారు. గృహపరిశ్రమల విస్తరణాధికారి శ్రీ నాస్న సత్యనారాయణగారు యీ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ దస్తగిరిగారు కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

అంబర్ చరఖాకు తగినట్లు ఆ విధంగా చల్లని మజ్జిగ పానీయంతో సత్కరింపబడ్డారు. —ఓ. వి.

చెన్నపల్లిపాళెం శిబిరం

21 రోజులు జరిగిన భారతసేవక సమాజ్ శిక్షణ శిబిరం 13 తేది ముగిసింది. ఈ ముగింపు సభకు జిల్లా ప్లానింగు ఆఫీసరు శ్రీ మల్లికార్జునంగారు అధ్యక్షత వహించారు. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి పర్సనల్ అసిస్టెంటు శ్రీ సి. జనార్దనరావు, భారత సేవక సమాజ్ జిల్లా కన్వీనరు శ్రీ తిరుమూరు కృష్ణారెడ్డి గారలుపన్యసించారు.

శిబిర నిర్వహణలో కోటపల్లిగూడూరు బ్లాకు సిబ్బంది; తిరువెంగళయ్య, ఏసుపాదం, కె. వి. కృష్ణయ్య, డి. పి. రెడ్డి, వరదయ్య గారలు ఎక్కువగా సహాయపడ్డారు.
—ఓ. వి.

కలికివాయి బిట్రగుంట

శ్రీరామ గ్రంథాలయ సర్వసభ్య సమావేశం 7 తేది జరిగి, శ్రీ చిమ్మిరి మాల్యాద్రి అధ్యక్షులుగా; చిమ్మిరి పిచ్చయ్య కార్యదర్శిగా; రంగిశెట్టి శ్రీనివాసులు సహాయ కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. —కార్యదర్శి.

కోట జనసంఘం

స్థానిక జనసంఘ సభ్యుల సమావేశం 6 తేది జరిగి, జనసంఘ సమితికి శ్రీ సమ్మపుకేటి రామసుబ్బయ్యగారు అధ్యక్షులుగా; శ్రీ సిద్దారెడ్డి జనార్ధనరెడ్డిగారు కార్యదర్శిగా; శ్రీ గండవర్స వెంకటరమణయ్యగారు సహాయ కార్యదర్శిగా; శ్రీ పాళెపు రాజగోపాలరెడ్డి గారు కోశాధికారిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. సమావేశంలో జిల్లా జనసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ పార్థసారధిగారు సంఘ ఆశయాలను వివరించారు.
—ఓ. వి.

రాగనరామాపురం చెరువు

రామాపురంతాలూకా గ్రామం యిది. 50 ఎకరాల మాగాణికి పారుదలనిచ్చే యీ చెరువు దుస్థితిపాలై, మాగాణి బీడు పడినది. యీ దుస్థితినిగూర్చి ఎన్నో అర్జీలు పెట్టుకున్నాము. మా మొఱ ఆలకించినవారులేరు. కలెక్టరుగారు దయవుంచి యీ చెఱువును మరమ్మత్తు చేయించి, యీ పేదరైతులకు సహాయపడ ప్రార్థన. —పూసా సిద్దయ్య

పులికొల్లు పాఠశాల

ప్రాథమిక పాఠశాల నూతన భవనానికి, గ్రామ సహాయకుల శిక్షణ శిబిరానికి, 17 తేది జిల్లా ప్లానింగు ఆఫీసరు శ్రీ పి. మల్లికార్జునంగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. పొదలకూరు బి. డి. ఓ. శ్రీ రామస్వామిరెడ్డి గారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీయుతులు పాలకొండ రామిరెడ్డి, పంచాయతీ అధ్యక్షులు శ్రీ కూరపాటి ముసలయ్యగారలు వుపన్యసించిరి. భవన నిర్మాణానికి శ్రీ తమిద పెంచలరెడ్డిగారు ఆరెకరా స్థలాన్నిచ్చారు; గ్రామస్థులు రూ 1500 లు విరాళ మిచ్చారు; సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద ప్రభుత్వం 3 వేల రూపాయలు భరించింది. గ్రామ దానంతో గ్రామపారిశుద్ధ్యము, పాఠశాల భవనానికి రోడ్డు నిర్మాణ కార్యక్రమాలు జరిగినవి. —జి. సూర్యనారాయణ.

ఇదీ లోకవృత్తం

(3 పేజి తరువాయి)

కేరళ చివరకు ఏమవుతుంది? కేరళీయులకు ప్రభుత్వాన్ని నడుపుకునే శక్తిలేదని స్పష్టమవుతున్నట్లేనా? ఏ ప్రభుత్వాన్ని వారు గద్దెకట్టనీయరు. వారికేమి కావలెనో వారికే తెలియదు. మాస్టా, మాస్టా కమ్యూనిష్ట ప్రభుత్వాన్ని వారు తెచ్చుకున్నారు. ఇంతలోనే దానిని తొలగించి వేయాలని ఎవరివెంట బడితే వారి వెంటవెళ్లి ఊరేగుతున్నారు.

ప్రజాస్వామ్యం 'మన దేవతా' అని ఆరాధించేవారికి యిదొక పాఠం. ధర్మం, నీతి, నియమం, ఒక సిద్ధాంతం, పద్ధతి లేకుండా వుండే పరిస్థితిలో ప్రజాస్వామ్యం ఏమిచేయగలదు? నాయకులకే మతిపోయే పరిస్థితిలో, ప్రజలు చక్కగా ప్రవర్తించగలరా?

కేరళ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టినా, వారికి నాయకులైనవారు ఆలోచించవలసినదొక్కటే, తాము చెప్పు, దిగిలిన వారెవ్వరైనాసరే తమ చర్యలను అనుమానాస్పదమైన ధోరణిలో అన్వయించుకోవలసిన స్థితి ఎందుకు కలిగింది? తమ పాలన అంతమందికి అయిష్టం యింత స్వల్పకాలంలో ఎందువల్ల అయినది?

నెహ్రూగారు కేరళనుంచి నంబూద్రిపాద్ ఢిల్లీకి వస్తారా? వస్తే ఏం చేస్తారు? ఈయన ఎవరికి నాయకుడు? లేక ఈయన కేవలం మాస్కో పత్రికేనా? ఇటువంటి క్లిష్ట సమస్యలందు 'జాతీయనాయకు' ధోరణి పనికిరాదు. కేరళ పరిస్థితి అద్దంలో పరిశీలించవలసినదా లేదా తనకు? గవర్నర్, ఎ. ఐ. సి. సి. చీఫ్ సెక్రెటరీ, హోమ్ సెక్రెటరీగారల ద్వారా విషయ వివరణ యింకా కాలేదా? ఆటువంటప్పుడు తనపార్టీ కేరళలో ఏం చేయవలెనో స్పష్టంగా నిర్దేశించవలదా? ఆ విధంగా నిర్దేశించక, ఎవరివారి అభిప్రాయంపై, అక్కడికివెళ్లి, అంతా చూచి ఈయన చేసేదేమున్నది?

ముందే పోనండి! హితబోధ చేసిరానండి! తన పార్టీని రాబోవు ఎన్నికలకు సిద్ధంచేయమనండి!

ఈ తికమకంతా ఒకటే కారణం. దేశ నాయకుడు పార్టీ నాయకుడు కావడమే. ప్రభుత్వం వెలుపలవున్నా, అట్టివారు ఎంతో కృషి చేయగల్గుదురు. పార్టీకి నాయకులై, ప్రభుత్వానికి నేతలై, నిష్పక్షపాతంగా వీరెట్లా వ్యవహరించగలరు? వ్యవహరించలేనపుడు అట్టి పాత్రను తాము స్వీకరించడమెందులకు?

◆ ◆ ◆

అల్జీరియా వలన నిజుంత డీగాలె 'అమ్మతాంజనం శరణంగచ్చామి' అనవలసి వస్తున్నది. తాము నిర్ణయించినట్లు అల్జీరియా నుపాలించి రాజ్యంలో ఏకంచేయలేదని క్రుద్ధులై డీగాలే అధికారాన్ని కోరినవారు కేకలు వేస్తున్నారు. పార్లమెంటులో 'తూ—తూ, మై-మై' వరకు వచ్చింది. ఇదిట్లావుండగా 'స్వతంత్ర అల్జీరియా' అధినేత అబ్బాస్ దేశదేశాలన్నీ తిరిగి, డీగాలె మొండిగా వున్నాడనీ—తాను రాజీకి సిద్ధంగా వున్నాననీ ప్రచారం చేస్తున్నాడు. యుగోస్లావియా మధ్యవర్తిత్వంద్వారా సమస్య పరిష్కారం కావచ్చునని సూచన వెల్వడింది.

ఇండియాతో ఆరంభమైంది కథ. యుగోస్లావియాతో అంతమవుతుందా? చెప్పలేము.

కాని, ఇక పాలించివారు సామ్రాజ్యాన్ని రాజ్యంగా పరిగణించి దానిని దక్కించుకోలేరు. తాము రాజ్యమంటే సరిపోదు. ఎవరివారు సామ్రాజ్యమని తలిస్తే, తగాదా వస్తున్నది.

'స్వతంత్ర అల్జీరియా' మిత్రబృందం చాల పెద్దగా వున్నది. దానిలో కలపడి కగ్గడం పాలించివారికి చాల కష్టం.

◆ ◆ ◆

జాతి (రంగు) భేదభావం ఇటీవల ఆంగ్లేయులలో కొన్నిచోట్ల విశృంఖలరూపం దాల్చింది. ఒక రంగుమనిషి హత్య జరిగింది. హంతకులను పట్టుకోవడంలో జనం సహకరించవలెనని విజ్ఞప్తి చేయవలసి వచ్చింది. చివరకు రాణీ తన సిబ్బందిలోకి ఒక నీగ్రో సేవకుని తీసుకొని, ఆంగ్ల రాజవంశం రంగు భేదభావాన్ని ఆదరించదని ప్రకటించవలసి వచ్చింది.

◆ ◆ ◆

జనీవా చర్చలు యింతలో సమాప్తం కావు. ఎట్లాయినా శిఖరాగ్రానికి చేరవలసి వస్తే పోతున్నది. పరే కానీయండి, బాంబుల వర్షం కురిపించుకునే బదులు పరస్పరం వాగ్యుద్ధాలలో నిమగ్నం కావడమే మేలుగదా!

—— (15-6-59)

కేరళలో కాంగ్రెస్-కమ్యూనిస్టు ఒప్పందం జరగవచ్చునట!

—0—

కేరళ వుద్యమంపై నెల్లూరు సభలో సోషలిస్టు నాయకుడు డాక్టరు లోహియా వింత వూహాగానం!

సోషలిస్టుపార్టీ నాయకుడు డాక్టరు రామ మనోహర లోహియా ఆంధ్రదేశ పర్యటన సందర్భంలో 21 తేదీ నెల్లూరు వచ్చారు. ఆ రోజు సాయంకాలం కాలేజి మైదానంలో బహిరంగసభ జరిగింది. ప్రజా సోషలిస్టు పార్టీ, లోహియా పార్టీ కలిసిన తర్వాత, సభలో సభ్యుల సంఖ్య చాల తక్కువగా వుండినది. వారు కేరళ వుద్యమం మొదలు స్వతంత్ర పార్టీవరకు వివిధ విషయాలమీద తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేశారు. వారి వుపన్యాసం హిందీలో సాగింది.

కేరళ వుద్యమం

కేరళ వుద్యమాన్ని ప్రస్తావించి, డాక్టరు లోహియా, కాంగ్రెసు కమ్యూనిస్టులను విమర్శించారు. అచ్చటి పరిస్థితి విచి [illegible] కేరళ సత్యాగ్రహాని [illegible] కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకత్వం [illegible] ప్రాయాలు ప్రకటిస్తుండగా; కమ్యూనిస్టులు మొదట అచ్చటపరిస్థితులు ఆందోళనకరంగా లేవని, తర్వాత రాజీసంప్రదింపులకు సంసిద్ధులని ప్రకటిస్తున్నారని లోహియా అన్నారు. ప్రధాని నెహ్రూ అచ్చటికి పోయినందువల్ల కమ్యూనిస్టులు కాంగ్రెస్‌వారు ఒక అభిప్రాయానికి రావచ్చునని, అదేమిటనగా 'మీ రాజ్యంలో మేము, మా రాజ్యంలో మీరు ఆందోళన చేయకూడదనే' ఒప్పందం యిరువురిమధ్య జరగవచ్చునని డాక్టరు లోహియా వూహాగానం చేశారు. ఈ వుద్రేక్యం పెరచేయుటకు ఎంతో మోసం జరుగుతున్నదని, కేరళలో కమ్యూనిస్టులు, కాంగ్రెస్‌వారు ఒకరి నొకరు బుట్టలో వేసుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారని డాక్టరు లోహియా అన్నారు. అల్లరిచేసే పిల్లవాని చేతికి ఆటబొమ్మయిచ్చి లోబర్చినట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం కేరళలో అధికారం కమ్యూనిస్టులకు యిచ్చి, వారిని నిర్వీర్యులను చేసిందని వెలిబుచ్చారు శ్రీ లోహియా. కాంగ్రెస్ పరిపాలిత రాష్ట్రాలలో వలెనే, కేరళలోకూడా దౌర్జన్యం, పక్షపాతం, దుష్కార్యాలు జరుగుతున్నవని, దీనినిబట్టి కాంగ్రెస్ కమ్యూనిస్టు లిరువురు పరిపాలనలో విఫలమైనారని డాక్టరు లోహియా అన్నారు.

ఇటీవ విషయాలను ముందుకుతెచ్చి, అసలు విషయాలను కాంగ్రెస్ కమ్యూనిస్టు లిరువురు కప్పిపుచ్చుతున్నారని లోహియా ఆరోపించారు. తన వాదనకు ఉదాహరణలిస్తూ, నిరుద్యోగ సమస్యనుగూర్చి కాంగ్రెస్‌వారు ప్రశ్నించలేదని; కమ్యూనిస్టులు అధికారానికి వచ్చేముందు అచ్చటి తేయాకు, రబ్బరు తోటలను జాతీయం చేస్తామన్నారని, కాని యింతవరకు ఆ సంగతి పట్టించుకోలేదని, ఇందుకు కమ్యూనిస్టు సానుభూతి పరుడైన డి. యస్. ప్రిట్ బ్రిటిష్ పెట్టుబడులను జాతీయం చేయవద్దని సలహా యివ్వడమే కారణమని తెలిసిందని డాక్టరు లోహియా అన్నారు.

ధాన్యం ధరలు

ఆహార ధాన్యాల ధరలు రైతులు పంట కాలంలో విక్రయించేధరకన్నా రెండింతల కు అధికం మించి పెరగరాదని, లేదు అట్లు గాకుండా ధరలు రెండింతలుగా పెరిగి, ఆ వ్యత్యాసాన్ని వ్యాపారస్థులు, భూస్వాములు దోపిడీ చేస్తున్నారని, దీనికి కాంగ్రెస్ అరికట్టలే కున్నదని డాక్టరు లోహియా అన్నారు. నెల్లూరు ధరల ఆందోళన, కాల్పులను ప్రస్తావించి, యిది దేశంలో ప్రతిచోట జరగవచ్చునని, ధరలు ఒక హద్దుదాటిపోనివ్వమని ప్రజలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని డాక్టరు లోహియా అన్నారు. ప్రభుత్వ ధాన్యం టోకు వ్యాపారం ద్వారానైనా ఈ హద్దు ఏర్పరచ [illegible] గలుగుతుండాలని ప్రశ్నించారు.

భాషా సమస్య

[illegible] చదువుకున్నవారికి కలుగుబడి, ప్రాబల్యం, మాట చెల్లుబడి కలగడం ప్రజాస్వామ్యానికి ద్రోహదకారి కాదన్నారు లోహియా. ఇంగ్లీషు రానివారు హీనులని భావించుకోవడం పొరపాటని, తాను కోరేది హిందీ కావాలని కాదు—ఇంగ్లీషు పోవాలని, ప్రాంతీయ భాషలకు ప్రాధాన్యతివ్వాలని అన్నారు లోహియా.

స్వతంత్ర పార్టీ

స్వతంత్రపార్టీనిగూర్చి అడిగిన ప్రశ్నకు డాక్టరు లోహియా సమాధానమిస్తూ, కాంగ్రెసుకు దానికి తేడాలేదని, ఒకటేక ఏదైనా వుంటే స్వతంత్ర పార్టీవారు కాంగ్రెస్ వారికన్నా కొంత హాయి చేయవచ్చునని అన్నారు.

సభకు శ్రీ గండికోట వెంకటేశ్వర్లుగారు అధ్యక్షత వహించారు. —ఓ. వి.

—

వార్తలు—వ్యాఖ్యలు

(5-వ పేజీకొరవ)

కంట్రోలు ఉత్తర్వు అమల్లోకి వచ్చినప్పటి నుండి వర్తకులు బియ్యపు నిల్వలను దాచి దొంగమార్కెట్‌లోకి తరలించడం జరిగింది. ఈనాడు నిజంగా బెంగాల్ ప్రజలు తిండికరువుతో బాధపడుతున్నారు. బెంగాల్‌లోని కొన్ని తొరుగుజిల్లాలనుండి, ప్రజలు కలకత్తా నగరానికి, యితర పట్టణాలకు వలసవస్తున్నారంటే, పరిస్థితి యెంత తీవ్రంగా వుందో వూహించుకోవచ్చు.

ఈ తిండికరువు అవకాశాన్ని తీసుకొని కమ్యూనిస్టుపార్టీ తదితర వామపక్షాలు ఆందోళనోద్యమాన్ని లేవదీయబోతున్నవి. జూన్ 25 తేదిన హర్తాళ్‌తో ప్రారంభించి, పిమ్మట జిల్లా మేజిస్ట్రేట్, సబ్‌డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్ కార్యాలయాలముందు బైఠాయి చేయడం, దాచిపెట్టబడిన ఆహార నిల్వలను స్వాధీనం చేసుకోడానికి అంగళ్లపై జనసమూహం దాడిజరపడం వరకు ఆందోళనోద్యమం నిర్వహించబోతున్నారు. అంతకంటె ప్రమాదకరమైన విషయం కాంగ్రెసు వాదులు కొందరు ప్రతిపక్షాలతో చేరుబోతుండటం. ఆందోళనోద్యమం విశృంఖలరూపం ధరించకముందే, బెంగాల్ ప్రభుత్వం పరిస్థితిని చక్కబెట్టవలసి వుంది. తిండిగింజల కొరతను కేంద్రసహాయంతో తీర్చిటస్తామని రాష్ట్ర ఆహారశాఖా మంత్రి చెప్పేమాటలను ప్రజలు విశ్వసించడం లేదు. కావున ఈ పరిస్థితిలో కేంద్రమే కలకత్తానగరం తదితర పట్టణాలలో ఆహారసరఫరా ఏర్పాట్లు చేయడం అత్యవసరం.

వివేకోదయం

మన దేశంలో సహకార వ్యవసాయం గురించి జరుగుతున్న ప్రచార వుద్యమంలో కొంత వేడివాదం తగ్గి, నాయకులలో వివేకోదయం జరగడం సంతోషించదగిన విషయం. శ్రీ యస్. నిజలింగప్ప నాయకత్వాన ఏర్పడిన సహకార వ్యవసాయమును అమలు జరిపించే సంఘాన్నుద్దేశించి మాట్లాడుతూ కేంద్ర సమాజాభివృద్ధి శాఖామంత్రి శ్రీ యస్. కె. డే సహకార వ్యవసాయం విషయంలో అత్యంత జాగ్రత్త వహించాలని హెచ్చరిక చేశారు. రైతులకు లాభదాయకమైన పద్ధతులనే అవలంబించమనీ — అంటే — రైతు ఎక్కువ పండించే అవకాశముంటేనే సహకార వ్యవసాయం చేబట్టాలని సలహా యిచ్చారు. అట్లే ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూగారు జబ్బల్‌పూర్‌లో ప్రసంగిస్తూ, సహకార సేద్యంలో నిర్బంధానికి తావులేదనీ, భూమి రైతుకే చెందివుంటుందని హామీయిచ్చారు. సహకార వ్యవసాయంలోని సాధకబాధకాలను గురించి మన నాయకులలో వివేకోదయం కలుగుతున్నది.

ఏ కృషిఫలితాన్నీ ముందుగా నిర్ధారించడం కష్టం. అందులో సహకార సేద్యంవంటి క్లిష్ట సమస్యను, ప్రయోగాత్మకంగా ప్రవేశపెట్టడం అవసరం. ఇప్పటికే పనిచేస్తున్న సహకార వ్యవసాయ సంఘాల అనుభవం కొంత వుపయోగపడగలదు. వాటిని గురించిన పూర్తి సమాచారాన్ని సేకరించడం అవసరం. కాని యీ సంఘాలు కూడ కేవలం ప్రభుత్వం ప్రాపుతోనే జీవిస్తున్నవి. స్వచ్ఛందంగా తమ కాళ్ళపై నిలబడి పనిచేయగలిగిన సంఘాలు బహుస్వల్పం. వారి సిఫారసులే, దాదాపు మనదేశంలో సహకార సేద్యవ్యాప్తికి మార్గదర్శకంగా వుండగలవు కాబట్టి శ్రీ నిజలింగప్ప వర్కింగ్ గ్రూపు అత్యంత జాగ్రత్త వహించి, సహకార సేద్యాన్ని గురించి తమ నిర్ణయానికి రావలసివుంటుంది.

రాష్ట్రపతి సిలోన్‌యాత్ర

రాష్ట్రపతి శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ సిలోన్‌కు యాత్రవెళ్లి, యీ వారమే స్వదేశానికితిరిగివచ్చారు. శ్రీ ప్రసాద్ సిలోన్‌లో పర్యటించుతూ, హిందూ బౌద్ధమతాలకుగల సామీప్యాన్ని వివరించి, సిలోన్ - యిండియాల ప్రాచీన సంస్కృతి సంబంధాలను వివరించారు. ఇండియా — సిలోన్ మైత్రిని దృఢపరచి, సిలోన్ మహాజ్యాగాన్ని భారతీయులకు అందజేసిన శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ మిక్కిలి అభినందనీయులు.

—

గూడూరు వార్తలు

(5-వ పేజీకొరవ)

పదవిమీద, బదలీ అయిన సందర్భంలో, వారి గౌరవార్థం ప్రీమియర్ మైకా కంపెనీ మేనేజరు శ్రీ డి. హనుమంతరావు యీ నెల 16 తేదిన అల్పాహార విందు చేశారు. విద్యుల, అభిమానులు శ్రీ నాగేశ్వరరావు గారికి ఘనంగా వీడ్కోలిచ్చారు.

విశ్రాంతి నిమిత్తం నియమింపబడిన శ్రీ వి. యస్. శేషగిరిరావుగారు మదరాసు—మైలాపూరు కార్యాలయంనుండి వచ్చి ఛార్జి తీసుకున్నారు.

మైకామజ్దూర్ సంఘం

గూడూరు మైకామజ్దూర్ సంఘంవారి ప్రథమ వార్షికోత్సవ సందర్భంలో, యీ నెల 21 తేది సాయంత్రం శ్రీ ధర్మరాజుల దేవస్థానం మైదానంలో, సంఘం సాధ్యక్షులు శ్రీ వి. రామమూర్తిగారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ జరిగింది. గుంటూరు కార్మిక నాయకులు శ్రీ జె. వి. యల్. నరసింహారావుగారు, భారతీయ మజ్దూర్ సంఘపు ఆశయాలను వివరించారు. స్థానిక మైకా మజ్దూర్ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కే. వెంకటసుబ్బయ్యగారు గత ఏడాదిగా సంఘం కృషిచేసి సాధించిన ఫలితాలను వివరిస్తూ, ముందు కార్యక్రమాన్ని వివరించారు. గోదావరి జిల్లా బుర్రకథ దళం బుర్రకథ చెప్పారు.

అగ్నిప్రమాదం

ఈ నెల 20 తేది నడిరాత్రి నరసింగరావుపేటలోని ఒకవీధిలో ఒకయాదవనివ్వుకోని నిప్పంటుకొని, ప్రక్కనున్న మూడు గుడిసెలు, ఒక పూరిల్లు, రెండువసారాలు కాలి బూడిదైనవి. ఇరుగుపొరుగువారి మంటలనార్పి, చుట్టుప్రక్కల వ్యాపింపకుండా కాపాడారు. ఈ అగ్నిప్రమాదంలో రు.2000/-ల ఆస్తినష్టమైనట్లు తెలుస్తున్నది. విచారించగా, ఒక యాదవ [illegible] మధ్య [illegible] దహనకాండకు [illegible] కారణమని తెలుస్తున్నది.

పట్టపగలు చోరీ

ఈ నెల 22 తేది పట్టపగలు 11 గంటల ప్రాంతాన, గూడూరు నరసింగరావుపేటలోని సాముల వెంకటసుబ్బయ్య యింట్లో, ఎవరో పెరటివైపుగా గోడదూకి చూరునుండి లోపల ప్రవేశించి రు. 300/-ల కిమ్మత్తు గల వెండి వస్తువులు, ఒక చిన్న బంగారు నగ దొంగిలించారట. పోలీసు దర్యాప్తు చేస్తున్నది.

గుల్లలరేవుల వేలము

సూళ్లూరుపేట తాలూకా పరిసరాలలో కొన్నిచోట్లను, తీరాన్ని ఆనుకొనిన గ్రామాలలోను దాదాపు 20-కి పైగా గుల్లరేవులు కలవు. చాల కాలంగా ఈ రేవులను ప్రభుత్వం వేలం వేస్తూవచ్చింది. వేలంలో మధ్యతరగతి వ్యాపారస్తులు పాల్గొనడంవల్ల, పోటీ ఏర్పడి, ప్రభుత్వానికి ఆదాయంకూడ హెచ్చుగా వుండినది.

కాని 1956 లో ఎందువల్లనో గుల్లలరేవు లన్నిటినీ వేలం వేయకుండా, ఏ పది రేవు లనుమాత్రమే వేలం వేసి, గుత్తవ్యాపారిధనవంతులు జనాబ్ కె. యస్. అహమ్మద్ సాహెబ్ గారికి, వారిఅనుచరులకు, పాత రేట్ల ప్రకారం ఒకదఫా రేవులను వేలం లేకుండా యివ్వబడ్డాయి. ఆ కాంట్రాక్టును సాగిస్తూ వస్తున్నారు. వీరు మంచి లాభాలను కూడ సంపాదించారట.

1960 లో 22 గుల్లలరేవులకు వేలం జరుగవలసివుంది. కాని సదరుగారి బృందం, "కొందరు" సహకారంతో ఈ 22 గుల్లరేవులను టోకుగా గుత్త కంట్రాక్టును తమకే ఒక లక్ష రూపాయలకు మంజూరుచేయుమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నట్లు, ప్రభుత్వ పరిశ్రమలశాఖ వారిని యిప్పించుచున్నారని తెలుస్తున్నది.

1956లో జరిగిన పక్షపాతం మరలా జరుగకూడదనీ, పరిమితి బహిరంగవేలం మూలాన యీ గుల్లరేవు వ్యాపారాన్ని వేలం వేయడం న్యాయమనీ, జన వాక్యంగావుంది.

—

కేరళ ఉద్యమాన్నుండి కాంగ్రెసును వేరు జేయాలనే కమ్యూనిస్టుల పన్నాగం వైఫల్యం

కేరళ ఆందోళనోద్యమం ప్రారంభమై యిప్పటికి పదునాల్గురోజులు గడచినవి. ఉద్యమం దినదినాభివృద్ధి చెందుతున్నది; వందలు, వేలసంఖ్యలో ప్రతిపక్షాల వాలంటీర్లు రోజూ అరెస్టు అవుతూనేవున్నారు.

ఎవరోకొందరు కులతత్వవాదులు, నిరాశా నిస్పృహలపాలైనరాజకీయనేతలు, అభివృద్ధి నిరోధకులు, యీ ఆందోళనోద్యమాన్ని ప్రారంభించినారనీ, దీనితో ప్రజలకేలాంటి సంబంధంలేదని మొదట్నుంచీ కమ్యూనిస్టులు చేసిన ప్రచారం అంతగాపారలేదు. అంతే కాదు తాము ప్రజలనుండి దూరమై పోతున్నామని గ్రహించినవారై కేరళ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం తమదమననీతినికూడ మార్చుకొని, పికెటర్లను జైళ్లకుపంపడం మానివేసి, అరెస్టు చేసి, పోలీసు లకటాలలో తీసుకెళ్ళి,దూరాన వదలివేస్తూవున్నారు.

క్రొత్త ఎత్తుగడ

ప్రజోద్యమ విజృంభణకు తట్టుకోలేక, కమ్యూనిస్టులు క్రొత్తరాజకీయపు ఎత్తుగడ వేశారు. తమ దురవస్థను తెలియజేస్తూ, కేరళ ముఖ్యమంత్రి, కేరళరాష్ట్ర కమ్యూనిస్టు కమిటీ భారత ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూను కేరళను సందర్శించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు. (అంతకుముందు కొద్దిరోజుల క్రితమే శ్రీ నెహ్రూ కేరళను సందర్శించినందువల్ల ప్రయోజనం వుండదని వాదించినవారుకూడా వీరే.) కమ్యూనిస్టుల ఎత్తుగడ బాగాపారింది. వారి విజ్ఞప్తిని పాటించి, గత 22 తేది నెహ్రూ కేరళను సందర్శించారు.

కమ్యూనిస్టుల దురుద్దేశ్యం

శ్రీ నెహ్రూను కేరళకు ఆహ్వానించడంలో — ప్రతికూల ఉద్యమంనుండి కాంగ్రెసును వేరుజేసి, ఆ వుద్యమాన్ని దబ్బదీయడం; ఆ తర్వాత ప్రజలను కాంగ్రెసుకు దూరంచేయడం; ఈ పోరాటంవల్ల ఏకమైన ప్రతిపక్షాలు, వారిలో వారే కుమ్ములాడుకొనేట్లుచేయడం, కమ్యూనిస్టుల దురుద్దేశ్యం.

శ్రీ నెహ్రూ రాయబారం

గత 22 తేదినుండి ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ కేరళరాజధానిలో నాల్గురోజులుగా గడపుతున్నారు, మంత్రులు, కేరళ ఉద్యమానికి సంబంధించిన వివిధ వర్గాలతోను, కేరళ ఉద్యమంలో జోక్యంలేని వారితోను చర్చించి, వారూ వీరనిగాక, కేరళ మొత్తం ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరిస్తున్నారు. అన్ని రాజకీయ పార్టీలవారినీ, ప్రజాసంఘాలన్నింటినీ, వివిధ వర్గాలను కలసి శ్రీ నెహ్రూ సమాలోచనలు జరిపారు.

నెహ్రూ తొందరపాటు

కాని ఇప్పట్టున శ్రీ నెహ్రూ కేరళకు వెళ్ళివుండవలసింది కాదనేవారుకూడ అనేకులున్నారు. శ్రీ ధేబర్, సాదిక్ ఆలీ, కాంగ్రెసు హైకమాండు పక్షంగా కేరళ వెళ్ళివున్నపుడు, వారు తిరిగివచ్చి కేరళ పరిస్థితిపై రిపోర్టు యివ్వకముందే, శ్రీ నెహ్రూ కేరళను సందర్శించడంలో తొందరపాటునే ప్రదర్శించారని భావించేవారు లేకపోలేదు.

కేరళవుద్యమం ప్రశాంతంగానేవుంది

కేరళ సమస్యకు సంబంధించి మొదట కాంగ్రెసు హైకమాండు తీసుకున్న వైఖరి (తప్పు, ఒప్పు అనే విషయం లేదు. దానిపైచర్చ అప్రస్తుతం.) విస్పష్టంగా వుండినది. కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వంమీద ప్రజావెల్లువ పెల్లుబుకుతున్నప్పుడు, ప్రధాన ప్రతిపక్షంగావున్న కాంగ్రెస్ మిన్నకుండలేదనీ, కాగా కాంగ్రెసు ఆ వుద్యమంలో పాల్గొనడంవల్ల, అది క్రమబద్ధంగా, ప్రశాంతంగావుండే గ్యారంటీ వుండగలదని భావించబడింది. కాని యీ అభిప్రాయాలు మారడానికి ప్రోత్సాహకమైన కారణాలేవీ కనుపించడంలేదు. ప్రతిపక్షాల ప్రత్యక్షపోరాటం మొత్తంమీద ప్రశాంతంగానేజరిగింది; జరుగుతున్నది. ఏదైనా హింసాకాండ జరిగితే, అది కేరళ ప్రభుత్వ పక్షంగానే జరిగిందనేది విస్పష్టం. అంగామలీ, పులువిల, కొచ్చిలోని తుపాకి కాల్పుల సంఘటనలుకూడ పోలీసు రెచ్చగొట్టినవనేది బాగా తెలుస్తున్నది. చెంగనూర్ ప్రభాకరన్ అను కాంగ్రెసు కార్యకర్త, మరొక సంచాలమ్ కాంగ్రెసు కార్యకర్త, పూమలకిస్టాణ్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి, కత్తిపోట్లకు గురయి దుర్మరణం చెందారు. ఈ దుష్పంఘటనలకుకూడ కమ్యూనిస్టులే బాధ్యులు. లేకపోతే వాటినిగురించి న్యాయవిచారణ జరిపేందుకు కేరళప్రభుత్వం ఎందుకు అంగీకరించదు?

కేరళమీద నెహ్రూ అభిప్రాయాలు

22 తేదినుండి గడచిన నాల్గురోజులుగా ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ కేరళపరిస్థితిని బాగా అవగాహన చేసుకున్నారు. మొత్తం భారతదేశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని కేరళ సమస్యను పరిశీలించవలసినదిగా కేరళ కాంగ్రెసు వాదులకు కర్తవ్యబోధ చేసినట్లున్నది. ప్రత్యక్షపోరాటాన్ని కొనసాగించేందుకు కేరళ కాంగ్రెసు వాదులకుగల హక్కును అంగీకరించారు. కాని లోకం మనల్ని చిన్నచూపు చూడకుండునట్లు ప్రవర్తించవలసినదిగా మాత్రమే కేరళకాంగ్రెసు వాదులకు ప్రబోధించినట్లున్నది. కేరళ కాంగ్రెసువారికిగాని, కేరళ ప్రభుత్వానికిగాని ఏవీ సలహాయివ్వాలో ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ యింకా ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినట్లగుపించడంలేదు. కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీ బోర్డును, కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీని, కేంద్ర మంత్రివర్గాన్ని సంప్రదించనిదే, కేరళ పరిస్థితిపైన శ్రీ నెహ్రూ తన తీర్పును యిచ్చేట్లు కనుపించదు.

కేరళరాష్ట్రంలో, కమ్యూనిస్టులూ వారి తొటసారులు తప్ప, మిగతా ప్రజానీకమంతా కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వున్నారనీ, కేరళ ఆందోళన ఒక ప్రజావిప్లవంగా పరిణమించిందనీ, అదికుల, మత పరిధులను దాటిపోయిందనీ, ప్రస్తుత కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం అధికారాన్నుండి వైదొలగాలని అందరూ ఏకోన్ముఖంగా కోరుతున్నారనీ, కేరళలో క్రొత్తగా ఎన్నికలు జరిపించడంకంటే మార్గాంతరం కనుపించడం లేదనే విషయం మాత్రం ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ అంగీకరించడం గొప్ప విషయం.

కాని యీ లక్ష్యాన్ని ఎలా సాధించాల నేది ముఖ్యప్రశ్న. ఉద్యమాన్ని తీవ్రతరం చేయడంతప్ప మార్గాంతరం కానరావడంలేదు.

వుద్యమాన్ని కొనసాగించుటకే కాంగ్రెసుపార్టీ నిర్ణయం

తాము ప్రత్యక్షపోరాటాన్ని కొనసాగించుటకే, కేరళ కాంగ్రెసుసంఘం నిర్ణయించింది. ప్రస్తుత పోరాటాన్ని తీవ్రతరం చేయాలని కూడ తీర్మానించారు. నెహ్రూ కేరళ రాజధానిలో వుండగానే యీ తీర్మానంగావించడం గమనార్హమైన విషయం.

కేరళ ప్రజలు ఇంకా ఎంతోకాలం యీ యమయాతనలు పడలేరు. కేంద్రప్రభుత్వం జోక్యం తప్పదావసరమనీ, అందుకు కేరళ పరిస్థితి పండివుండనీ, కేరళ జనవాక్యంగా వుంది. కాని కేరళ వ్యవహారంలో ప్రస్తుతానికి కేంద్రం జోక్యం పెట్టుకోదని ప్రధాని స్పష్టంచేశారు.

కాంగ్రెసు హైకమాండు, కేంద్ర మంత్రివర్గం ఏవైఖరితీసుకుంటుందో వేచిచూడవలసి వుంది.

కమ్యూనిస్టు వర్గాలలో అశాభావం

విద్యాచట్టాన్ని సవరించడానికి, పోలీసు కాల్పులపై న్యాయ విచారణ జరపడానికి, ప్రతిపక్షాల ఆరోపణలపై సంప్రదింపులుజరపడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమ్మతించినట్లు అధికారవర్గాలద్వారా తెలుస్తున్నది. ప్రధాన మంత్రి రాక ఎంతో సహాయకారి అయిందనీ, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ సూచనలు తాము అంగీకరించినట్లు తెలియజేస్తూ శ్రీ నెహ్రూకు శ్రీ నంబూద్రిపాద్ కృతజ్ఞత తెల్పడాన్ని బట్టి, కేరళ వ్యవహారం సామరస్యంగా పరిష్కారం కాగలదనే అభిప్రాయం ప్రచారం గావించబడుతున్నది.

పంచాయతీ ఎన్నికలు

(2వ పేజీ కొరవ)

అంద గుండాల

సూళ్లూరుపేట తాలూకా అందగుండాల పంచాయితీ ఎన్నిక 8 తేది జరిగింది. శ్రీయుతులు తేనాటి మునిరామరెడ్డి, తేనాటి రామరెడ్డి, చాగణం సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డి, పనిశెట్టి మీరయ్య, నెల్లూరు ఆసాదయ్య, కొమ్మల కాటయ్య, నత్తం సుబ్బరామయ్య గారలు సభ్యులుగా ఎన్నికయ్యారు. 15 తేది శ్రీమతి చల్లా భగవతమ్మ గారిని స్త్రీ సభ్యురాలుగా కో-ఆప్టుచేసుకున్నారు. ఈ సమావేశంలో ఒక వర్గంవారు మాత్రమే పాల్గొన్నారు. మాజీ పంచాయితీ అధ్యక్షునివర్గం యీ ఎన్నికలో పూర్తిగా ఓడిపోయింది.

—వి. యం. దశరథరామరెడ్డి.

నెల్లూరుజిల్లా ఇనాం రైతుల మహాసభ

జూలై 4 తేది 3 గం. కు జమీన్ రైతు పత్రిక ఆఫీసు మిద్దెమీద, శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షతన, జరుగుతుంది. ముఖ్యమంత్రికి 5 తేదిన మెమొరాండం సమర్పించు విషయం, చర్చించబడును. ఇనాం రైతులందరు పై సభలో పాల్గొనవలసిందిగా కార్యదర్శులు, గ్రిద్దలూరు శంకరయ్య చెరుకూరు రామిరెడ్డి గారలు కోరుచున్నారు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 107 of 1959.

బచ్చు వెంకటస్వామి —వాది.

కామిసెట్టి లక్ష్మీనారాయణవగైరాలు —ప్రతివాదులు.

వాది పైన ప్రోనోటునుబట్టి రు. 88-75 న. పై. లకు దావా చేసినందుకు నోటీసు నిమిత్తము 7-7-59 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. మీ కేమైనా ఆక్షేపణయున్నయెడల వాయిదా రోజు తెలుపుకోవలయును.

—వి. శ్రీనివాసరావు - వాదివకీలు.

చిత్తూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 445 of 51. E. A. 345 of 59.

కె. రామస్వామిరెడ్డి —వాది.

వడ్డె మునసామి —ప్రతివాది.

పై నెంబరులో వేలం పాట్టుల మదింపు రద్దుచేయుటకు కోర్టువారికి దాఖలు చేసియుండుట వలన యీ విషయమై మీకు ఆక్షేపణయున్నయెడల 16-7-59 తేది పై కోర్టులో ఖుద్దునగాని, వకీలుద్వారా గానిహాజరై తెల్పుకొనేది.

—డి. నరసింహారెడ్డి - వాదిఅడ్వకేటు.

చిత్తూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 445 of 51. E. P. 552 of 58.

కె. రామస్వామిరెడ్డి —వాది.

వడ్డె మునసామి —ప్రతివాది.

పై వ్యాజ్యములో డిక్రీపొందిన వాదైన కె. రామస్వామిరెడ్డి మీయొక్క స్థావరసొత్తులను విక్రయమునకు గాను మనవిచేసుకున్నాడు. గనుక విక్రయ ప్రకటనయొక్క షరత్తులను నిర్ణయించుటకుగాను 16-7-1959 తేదికి వాయిదా వేయబడినదని మీకు తెల్పడమైనది.

—డి. నరసింహారెడ్డి - వాదిఅడ్వకేటు.

స్వాగతం!

నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డు గాంధీజీ విగ్రహమునకు
ఎదురుగా నూతనముగ ప్రారంభింపబడిన మా

కాల్టాక్సు సర్వీస్ స్టేషన్

కు విచ్చేయవలసిందిగా స్వాగతమిస్తున్నాము

అమరా రోశయ్య శెట్టి,
కాల్టాక్సు డీలరు

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.